Ára: 20 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 179. sz. 1943. augusztus 11 szerda

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyedévre 15.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

Megdrágult a villanyáram, felemelik a villamos és autóbusz viteldíjakat

Budapesti válasz a légitámadással való londoni fenyegetőzésre

Vjazmánál új erőkkel támadott a szovjet, német csapatok visszaverték a támadásokat

Az olasz lapok feltűnő cikkei a háborúról, a légitámadásokról és annak következményeiről — Olaszország helyzete elég súlyos — írja a Popolo di Roma

Az amerikai külügyminiszter nem hiszi, hogy a háborúnak ebben az évben vége lehet

Lemondott a jugoszláv menekült kormány — Churchill Kanadában van

A „Pester Lloyd" című németnyelvű budapesti lap, mely külföld felé a magyar álláspontot képviseli, „Válasz egy figyelmeztetésre" című vezércikkében megállapítja, hogy a londoni rádió felszólította a budapesti és budapestkörnyéki ipari üzemek munkásságát és az illető városrészek lakosságát, hogy hagyja el lakó- és munkahelyét, mert különben az angol légi haderő nem vállal felelősséget a légi támadás során a magyar munkásságot érő veszteségekért. Budapestet tehát légitámadással fenyegették meg az angolok — állapítja meg a lap — és a fenyegetést azzal okolták meg, hogy a magyar gyáripar Németország számára állít elő fegyvereket és a magyar közlekedési apparátust Németország csapat- és hadianyagszállításokra használja fel.

Ez a megokolás — folytatja a „Pester Lloyd" — hamis hiresztelléseken alapul, amelyeket régóta megfigyelhetünk az angol sajtóban és egyes semleges lapokban is. Noha nem vagyunk hivatva a németek nevében beszélni, mégis, mivel a támadások Németországgal kapcsolatosan érintik, Magyarországot meg kell állapítanunk, a valósághoz híven, hogy német részről fel sem merült az a terv, hogy a magyar ipari gépezetet a német haditermelés szolgálatába állítsák. A magyar ipar termelésében, amely a német hadiipar teljesítményéhez különben sem járulhatna hozzá a százalék törtrészével sem, az elmúlt években semmiféle eltolódás sem mutatkozik. Ugyanígy a magyar közlekedési apparátus is teljesen a szezonszerű gabona- és faszállítások lebonyolításával van elfoglalva.

A következőkben részletezi a lap a magyarellenes hírhadjárat egyes kitalálásait. Igy azt, hogy a németek magyar csapatoknak a Balkánra való kiküldését követelnék, vagy hogy Magyarországon óriási német elszállásolások volnának, vagy német repülőterek épülnének és még hasonlókat, megállapítva, hogy mind e hiresztelések mögött bizonyos magyarellenes körök keze sejthető.

Mindezek a hiresztelések akár Benes áll mögöttük, akár más, azt akarják bizonyítékokkal alátámasztani, hogy esetleges Budapest elleni légi támadás katonailag megokolt cselekedet volna.

A brit légi haderő pusztításait Magyarország, amely Angliánál jóval kisebb hatalom, nem tudná megakadályozni — folytatja a lap —, azonban módunkban van az igazsághoz híven megállapítani, hogy ilyen támadás nem érhetne angol szempontból említésre méltó katonai célpontokat. Budapest jellege nem változott meg, ma sincsenek erődítései és nem sokban különbözik attól, amit a nemzetközi szóhasználat nyílt városnak nevez.

A magyarság mióta államát megalapította, mindenkor a nyugati civilizáció védelmét tekintette feladatának. Ma is a nyugati keresztény kultúra vívmányainak megőrzésére gondol. Ezért nem vár jutalmat, de rendíthetetlenül tudatában van az európai népek sorában való méltó élethez megszerzett jogának, csak élni és dolgozni akar, nem kívánja más életét vagy javait. Az elvakult gyűlölet megtámadhatja levegőből életét és tulajdonát, de minden igazságszerető embernek tudnia kell, hogy ilyen támadás méltatlan magatartás volna, amelyet semmi katonai ok nem igazol, különösen méltatlan olyanok részéről, akikkel a történelem folyamán nem találkoztunk a harc mezején.

A KELETI FRONT

A megújuló szovjettámadások ismét a keleti frontra terelik a figyelmet.

A keleti arcvonalon képződött gyujtópontok között jelentőség dolgában első helyen még mindig Orel és Bjelgorod áll, amelyekhez most Vjazma is csatlakozott. Egy összefüggő arcvonal ma sincse az említett helységek között. A harcok az említett városok térségére szorítkoznak csupán. A nagy csata továbbra is fokozott hevességgel folyik. Az oroszok még mindig friss és érintetlen tartalékokat dobnak harcba, ezenkívül újabb harckocsitömegeket is felvonultatnak, amit az elpusztított páncélosok számának emelkedése is mutat. Magától értetődő, hogy a német védelem is a támadáshoz mérten erősbödött és a németek is friss csapatokat vetettek harcba. Igy Bjelgorodnál is, ahol sikerült az ellenség támadását feltartani. Vjazmánál szintén visszaverték a szovjet rohamokat.

Vjazma a Moszkva—szmolenszki vonalon éppen félúton fekszik, környéke már több izben volt heves harcok színhelye.

Mint a német fővárosból jelentik, Berlinben számolnak a szovjet főparancsnokság újabb erőfeszítéseivel. A nyári csata még nem jutott döntő fázisába. Ugylátszik, hogy a déli szakaszon az oroszok Charkov bevételére törnek.

OLASZORSZÁG HELYZETÉRŐL

őszintén szól az olasz sajtó. A Popolo di Roma „A történelem itélőszéke előtt" címmel megjelent mai vezércikkében nyiltan beszél azokról a hangulati áramlatokról, amelyek az olasz közvéleményt foglalkoztatják, a Badoglio-kormányra nehezedő felelősségről és a problémákról, amelyekre senki sem tud határozott igennel vagy nemmel felelni, mert nincs olyan elképzelhető kibontakozási forma, amely ne vonna maga után újabb veszélyeket vagy gondokat.

A cikk többek között a következőket mondja:

„Ostoba és haszontalan dolog lenne eltitkolni, hogy az ország helyzete elég súlyos. A fasizmus bukása megkönnyebbülést hozott a szíveknek és hatalmas reménységeket gyujtott bennük. Ezek a reménységek nemcsak abból a biztos tudatból keletkeztek, hogy a fasizmus bukása után belpolitikai téren helyreáll az igazság uralma, hanem abból az ábrándból is, hogy a fasizmus bukásával együtt csodálatos módon eltünnek azok a fájdalmas valóságok, amelyeket ez a rendszer hivott életre. Túlzott és egy kissé gyermekes reménységek voltak ezek. Amint tagadhatatlan, hogy a fasizmus bukását a háború alakulása idézte elő, ugyanakkor azonban nem igaz az, hogy a fasizmus eltűnése magával hozná a háború megszűnését is. A Badoglio-kormány megadta nekünk azt a vigasztaló tudatot, hogy eltünt az elnyomáson alapuló rendszer és megígérte a szabadság visszaállítását, de nem tud bennünket biztositani Líbia, Etiópia és földközitengeri szigeteink visszahódításáról. A fasizmus háborús öröksége fennáll és túléli ennek a rendszernek a halálát. Ezt pedig nem tudjuk olyan könnyedséggel kiküszöbölni, mint amilyennel az egy párt intézményétől megszabadultunk és eltüntettük a fassiók és testületek kamaráját. Az ellenség, amely mindig azt hangoztatta, hogy a fasizmus ellen és nem az olasz nép ellen viseli a háborút, hajlandónak látszik, hogy kevésbbé súlyossá tegye sorsunkat. A német birodalom kancellárja kijelentette, előnyösebbnek tartja, ha badseregei többezer kilométernyire küzdenek a határoktól. Szerencsére a német nép csalódás nélkül emlékezhetik Führerének erre az állitására, ellenben az olasz népnek azonkívül, hogy osztozik a városokat ért bombázásban és a polgári népességet sujtó csapásban s ebben a német nép sorsát viseli, látnia kell, hogy ellenséges hadseregek állnak országa területén. Ez okozza Olaszország helyzetének rendkívüli súlyosságát. A jelenlegi kormányra pedig az a mérhetetlen felelősség nehezedik, hogy a legmerészebb katonai művelettel szálljon szembe, amely valaha is államférfiúi elmét foglalkoztatott."

A lap megint csak egységre és a Badoglio-kormány támogatására szólítja fel az olasz nemzetet, azzal, hogy a kormány mindent meg fog tenni a népért és az országért, amit tenni lehet.

HÁROM SZEMPONT

A római „Piccolo" vezércikke rámutat arra, hogy nélkülözhetetlen a felelősséghez való visszatérés s e felelősségnek három eddig felmerült szempontot kell állandóan szem előtt tartania.

1. Az angol-amerikai nyomás, amely páncélos erők részvételével történik és Szicilia keleti háromszögében egyre jobban Messina felé irányul.

2. A keleti arcvonalon az erőteljes szovjet nyári hadműveletek és a német hadvezetőség is úgy véli, hogy ezzel Európát fenyegetik.

3. Olaszország és az európai városok ellen az angolszászok fel fogják fokozni a légi háborút. Mégpedig — amint Göbbels német birodalmi propagandaügyi miniszter maga mondotta — számra és újszerűség tekintetében ellenállhatatlan erőkkel.

Ez az igazság és mivel ez az igazság az egész sajtóban és mindenütt máshol ezeket a lehetőségeket szüntelenül szem előtt kell tartanunk. Ettől a valóságtól egy pillanatra sem szabad elszakadni a jövő alakulásának latolgatásakor.

A lap ezután rámutat arra, hogy a kommunista veszély az oroszoknak a határ felé törekedésével nagyon erősen fennáll s fenyegeti az európai népeket, mint azt Sztalin legutóbbi napiparancsa bizonyítja. A világforradalmi törekvés továbbra is legfőbb szándéka marad Oroszországnak. A veszély nemcsak az orosz népet fenyegeti, ha nem fenyegeti valamennyi európai országot, amely háborút visel. Az a feladatunk, hogy ebből a veszélyből kikerüljünk. Fennmaradásunk csak úgy lehetséges, ha megszünik a kíméletlen légi háború városaink ellen. Minden bomba, amelyet ledobnak, biztatás a felforgató eszmék számára s a bomlasztás fészkeit segíti elő. A népek már belefáradtak ebbe a háborúba. Elpusztulnak a kultúra emlékei. A templomok, művészi kincsek, a népek életében szakadékok támadnak. Az a nép, amelynek nincsenek emlékei, megragadja ön magát, új szociális eszméket fogad be és ezekben az eszmékben keres kiutat a maga számára. Ez a borzalmas járvány, amely felforgatja életüket, nagyon veszedelmes egy nép számára. Tudják meg ellenségeink, hogy nagyon veszedelmes ez a járvány az ő számukra is. A pusztítás az egyesült nemzeteknek is sokat árt és egyszer meg fogják bánni támadásaikat. A Kremlben türelmesen várja Sztalin, hogy üsön és ő nagyon jól tudja, hogy minden pusztítás az ő számára dolgozik.

XII. Pius pápa többször felszóli

FONTOS TUDNIVALÓK

Két új rendelet egyes termények és termékek beszolgáltatásáról. — 7 —

A haszonbérletbe (felesbérletbe) adott szántóföld után megállapított beszolgáltatási kötelesség teljesítésének szabályozása — 7.

TÖKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

totta már a hadviselőket, tekintsék azokat a veszedelmeket, amelyek felé haladnak.

Ezért kell Olaszországnak ma minden türelmetlenséget félretennie. Valóság csak egy van, a háború és mindenkinek azon kell törekedni, hogy menekülj ünk abból — hangoztatja az olasz lap.

AZ AMERIKAI KÜLÜGYMINISZTER A HÁBORÚ VÉGÉRŐL

Hull amerikai külügyminiszterhez a hétfői sajtóértekezleten különböző ujságírók kérdést intéztek, hogy nem tud-e hiteles híreket Németországról. A külügyminiszter ezt az alkalmat ismét felhasználta arra, hogy az amerikai közvéleményt óva intse a háború közeli befejezésének illúziójával szemben. A külügyminiszter kijelentette, hogy a harc időtartamát semmiképpen sem szabad lebecsülni. „Bolond optimizmusnak" minősítette azt a felfogást, hogy a háborúnak még ebben az évben vége lehet. Kijelentette, hogy a szövetséges csapatokra még súlyos feladat vár, mert meg kell vetnijök lábukat az európai kontinensen.

A JUGOSZLÁV MENEKÜLT KORMÁNYBAN

újból válság tört ki. A válság oka az, hogy a szerbek és horvátok között ellentétek merültek fel Jugoszlávia alkotmányának kérdésében. A kormány horvát tagjai követelik, hogy az alkotmány alapján alkossák a „jugoszláv népeknek" szóló üzeneteket és a jugoszláv kormánynak Kairóba utazása előtt tegyék közzé.

Londonban kedden este hivatalosan közölték, hogy a jugoszláv kormány lemondott.

ROOSEVELT ÉS CHURCHILL

tervezett találkozásáról újabb jelentések érkeztek. Beavatott washingtoni körökben továbbra is az a hír járja, hogy a legutóbbi fejlemények szükségessé teszik a szövetségesek vezető államférfiainak újabb megbeszélését. Ebből az alkalomból előreláthatóan megvitatásra kerülnének a politikai kérdések is, amelyek az előző megbeszélések alkalmával inkább háttérbe szorultak. Beavatottak véleménye szerint az olaszországi események fejleményei meglepték a szövetségeseket és rámutatnak arra, hogy az angolszászoknak közvetlenül Mussolini lemondása után kellett volna indítaniok nagyobbarányú akciót az olasz szárazföld ellen.

A szövetségesek Olaszországgal szemben elkövetett politikáját erősen bírálják. Washingtoni katonai megfigyelők szerint új olasz kormány állásfoglalása esetleg a háború meghosszabbítására fog vezetni. Mindenesetre szükségesnek tartják a helyzet és a katonai tervek alapos megvizsgálását. Még mindig bizonytalan, résztvesz-e Sztalin az angolszász államférfiak megbeszélésén vagy elküldi-e legalább valamelyik bizalmasát. Ezzel kapcsolatban leginkább Molotov nevét emlegetik.

Roosevelt kanadai tartózkodása Mc.-Gregor-Withe.ish-Bayben, a Hudson partján rövid szabadság volt — jelentette ki Early titkár a sajtóértekezleten, majd hozzátette:

— Minden jelentős személyiséggel találkozott.

A NÉMET-OLASZ VISZONY

A Wilhelmstrassen arra a kérdésre, hogy hogyan alakul a német-olasz viszony, azt felelték, hogy az utóbbi napokban semmi változás nem állott be és hogy semmi oka nincs annak, hogy az ilyen kérdésekre korábban adott válaszokhoz valamit is hozzáfűzzenek.

Washingtoni jelentés szerint Roosevelt elnök hétfőn megbeszélést folytatott Halifax nagykövettel az olaszországi helyzetről. A megbeszélés után maga Halifax lord közölte ezt a sajtóval, de részletekbe nem bocsátkozott. Óva intette a sajtót attól a véleménytől, hogy az olaszországi események bármilyen befolyással is lehetnének a német belső helyzetre.

Német hadijelentés

Vjazmánál erős szovjet támadásokat vertek vissza. — A szicíliai harcok. — Ellenséges légitámadás Mannheim ellen. —

A német véderő főparancsnoksága közli:

A kubáni hídfőnél a bolsevisták páncélosokkal és csatarepülőkkel támogatott támadásai összeomlottak A miuszi arcvonalon meglepetésszerű támadásokkal az ellenféltől elragadtunk egy fontos magaslati terepet A Miusz és a Donec középső arcvonalán levő többi arcvonalszakaszon csak kicsiny volt a harci tevékenység.

Bjelgorod területén a nagy harc tovább tartott. A német légi erő lendületes támadásaival ezen a szakaszon súlyos veszteségeket okozott az ellenségnek.

Oreltől nyugatra a bolsevisták összes áttörési kísérletei kemény és az ellenségre nézve veszteséges harcokban hétfőn is meghiusultak.

Vjazmától délre és nyugatra a bolsevisták új erők odaszállítása után páncélosok, lángszórók, — Sztalin-orgonák és csatarepülők harcbavetésével szakadatlanul támadtak. Csapataink a légierő nagy harci, zuhanóharci és csatarepülő kötelékeinek támogatásával az összes támadásokat visszaverték, az ellenségnek nagy veszteséget okoztak és sok páncélost elpusztítottak.

A Ladoga-tótól délre a bolsevisták ismét támadásokat indítottak, ezek azonban már legtöbb ször kifejlődésük közben összeomlottak.

A hétfői napon a bolsevisták a keleti arcvonalon 215 páncélost vesztettek. Légiharcokban aug. 8-án és 9-én 119 bolsevista repülőgépet semmisítettünk meg.

A szicíliai arcvonal északi szárnyán ellenséges támadásokat hárítottunk el. Az ellenség az északi szárnyon gyenge erők tengeren át való oavitelével átkarolással próbálkozott ez a kísérlet azonban csapatunk ellentámadásán meghiusult. A többi arcvonalszakaszon csak helyi harci tevékenység folyt.

Nehéz német harcirepülőgépek a szicíliai északi partok előtt felbukkanó hajócélpontok elleni harcok során egy ellenséges rombolót találtak el. Az Augusta előtti tengerrészen három középnagyságú teherhajót süllyesztettünk el, egy cirkálót és kisebb hajóegységet pedig megrongáltunk.

Az ellenséges légierő a megszállt nyugati területek néhány helysége ellen nappali támadásokat intézett, majd pedig a keddre virradó éjszaka a brit légierő kötelékei robbanó és gyujtóbombákkal Mannheim városát támadták. Lakónegyedekben tűzkárok keletkeztek, a lakosság némi veszteséget szenvedett. Az eddig beérkezett jelentések szerint 13 ellenséges repülőgépet pusztítottunk el.

A német tengerészeti haderő a kereskedelmi tengerészet fedélzeti légvédelmi ütegei és a tengerészeti légvédelmi tüzérség aug. 1—10-ig 42 ellenséges repülőgépet pusztított el. (MTI.)

Olasz hadijelentés

Szicíliában tovább folyik az ellenséges támdaás.

Az olasz főhadiszállás közleménye:: **Szicíliában a légierő és a tengerészet széleskörű támogatásával tovább folyik az ellenséges támadás. Olasz s német csapatok szívós ellenállást tanúsítanak ugyan, de az ellenséges páncélos egységek heves támadásaival szemben néhány állást kénytelenek voltak feladni.**

Olasz és német repülőgépek bombázták az arcvonal mögött fekvő ellenséges központokat és az országúti hálózatot. Német vadászgépek légiharcban lelőttek két ellenséges repülőgépet.

Olasz torpedóvető repülőgépek Szicília magasságában megtorpedóztak egy cirkálót, valamint két együttesen 8000 tonnát kitevő kereskedelmi hajót. Német bombavetők Augusta vizein elsüllyesztettek három közepes tonnatartalmú gőzöst, eltaláltak továbbá egy cirkálót és két kisebb hajóegységet.

Aláírás: Ambrosio tábornok.

VÉDELM VONAL

Bern, augusztus 10. Eisenhower tábornok főhadiszállásáról jelentik hogy a német csapatok legnagyobb része a Naso-Randazzo-Taormina vonalat foglalta el, melyre észkon az amerikaiak erős nyomást gyakorolnak, míg a keleti partvidéken a 8. brit hadsereg még nem érte el teljesen ezt a vonalat. Erős védelmi állásról van szó a messinai félsziget előtt, mely körülbelül hatvan kilométer szélességben itt kedvező terepre támaszkodik. A messinai tengerszorosban rendkivül élénk forgalom észlelhető, különösen az északi órákban.

A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelentése a keleti arcvonal helyzetéről

Berlin augusztus 10. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti a keleti arcvonal helyzetéről:

Miközben a kemény és változatos harcok Bjelgorodnál szűk térségben lejátszódnak a bolsevisták az oreli szakaszért folyó küzdelmet további arcvonalszakaszok bevonásával jelentősen kiterjesztették.

Miután már néhány nappal ezelőtt erős gyalogos és páncélos erőkkel Vjazmától délnyugatra támadást indítottak amelyet súlyos veszteséget okozva vertek vissza a német csapatok hétfőn a bolsevisták ismét 11 friss hadosztállyal vonultak fel a német arcvonalak ellen azonban ismét vérveszteségek közepette kellett visszavonulni.

Kedden reggel óta Charkov térében is erős támadásokat indítottak a bolsevisták úgyhogy Szevszktől Vjazma délnyugati felélig a német arcvonal gyalogos és páncélos harccsoportok összefogó támadásnak vannak több helyen kitéve azzal a céllal hogy a német vonalakba behatoljanak és azokat felgöngyölítsék. Hogy ez a bolesvistáknek hétfőn nem sikerült újabb bizonyítéka annak milyen kitűnően teljesíti a német hadvezetés feladatát a szovjet erők felőrlésére.

Emellett megjegyzésre méltó, a német hadvezetés nem szorítkozik csupán a védelemre, hanem Oreltől Vjazmáig megragad minden alkalmat, hogy a bolsevistáktól erélyes helyi ellentámadással fontos terepszakaszokat elragadjon és ezzel fokozza a bolsevisták ember s anyagveszteségeit — Bjelgorodtól nyugatra és délnyugatra is az a gondolat vezette a német hadvezetőséget, hogy a szovjetnek minél nagyobb erőveszteséget okozzon.

A hétfői nap kemény harcaiban sikerült a német csapatoknak itt is döntő fontosságú kulcspontokat ismét elragadni a bolsevistáktól és azokat minden heves támadás ellenére megtartani.

Ujabb partraszállás Szicíliában

Berlin aug. 10. A szicíliai arcvonalnak egy érdekes eseménye. Az ellenség megkísérelte, hogy újabb csapatok partraszállásával a németek hátamögé kerüljön. — Berlini katonai körökben úgy tudják hogy mindössze 300—400 embert tettek az angolszászok a német arcvonal mögött partra és az ellenség mindössze 5 kilométernyire tudott előbbre jutni és a csapat most megsemmisítés előtt áll. Célja az volt, hogy a német-olasz csapatok hátamögött elvágja a vasútivonalat, ez azonban nem sikerült nekik. (MTI)

Berlin, ug. 10. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti a szicíliai harcokról:. A San Agatai térségben végrehajtott angol—amerikai partraszállási kísérlet elhárításában nehéz német harcirepülőgépek kiváló ereménnyel vettek részt. Az erős elhárítás ellenére repeszbombákkal és tűz fegyvereikkel támadták az ellenséges légvédelmi állásokat, a partra tett erők kihajózását, fejlődését és súlyos veszteségeket okoztak nekik. (MTI.)

Churchill Kanadában van

Amsterdam, aug. 10. (NTI): Newyorkból jelentik az angol hír szolgálati irodának, hogy Churchill Kanadában van. (MTI)

Cáfolják a párisi utcai harcokról szóló híreszteléseket

Páris, aug. 10. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: A párisi lapok kedden idézik az angol Reuter-ügynökség jelentését, amely szerint Párisban utcai harcokra került volna a sor franciák és német katonák között. Az angol jelentés azt is állítja, hogy Franciaországban lázadások törtek ki és a megszálló hatóságok emiatt a párisi főbb közlekedési útvonalakon kénytelenek voltak gépfegyvereket feállítani. *A párisi sajtó rámutat arra, hogy sem az említett napon, sem azelőtt egyetlen összetűzés sem történt és még csak nyomát sem lehet találni ilyen összetűzéseknek.*

Az olasz átalakulás

UJ OLASZ BELÜGYMINISZTER

Róma, augusztus 10. A király és császár Umberto Ricci szenátort belügyminiszterré nevezte ki Bruno Fornaciari helyébe.

BASTIANINI ANKARAI NAGYKÖVET

Ankara, augusztus 10. Ankarai illetékes körökben hivatalosan megerősítik, hogy **Bastianinit az olasz külügyminiszterium eddigi államtitkárát ankarai olasz nagykövetté nevezik ki.**

SZABADONBOCSÁTOTTAK EGY VOLT SZOCIÁL-DEMOKRATA KÉPVISELŐT

Milánó, augusztus 10. Az utóbbi napokban szadon bocsájtott foglyok között van Facchinetti Rovede Cianca és Bruno Buozzi volt szociáldemokrata képviselő. Buozzit a Badoglio kormány az ipari munkásszövetség kormánybiztosává nevezte ki. Ez a kinevezés Olaszországban meglehetős feltünést keltett. Buozzi hatvanéves és évekig Franciaországban élt emigrációban. A francia összeomlás után, 1940-ben Buozzit kiadták Olaszországnak.

FASISZTA EGYENRUHÁKAT A BOMBAKÁROSULTAK KAPJÁK

Róma, augusztus 10. Egyik milánói ujság jelenti, hogy a fasiszta egyenruhákat a bombatámadásoknál szerencsétlenül járt lakosok családtagjainak adják.

A milanói Scalat megmentették a tűztől

A legutóbbi ellenséges légitámadás során az ügyelő-személyzet bátorságával sikerült megmenteni a Scala-színházat a tűzvésztől. Az épületre tíz gyujtóbomba hullott, amelyek közül néhány keresztülhatolt zsinórpadláson, a tánciskolán, a díszlettár és ruhatár raktárán. Szerencsére sikerült mindenütt haladéktalanul eloltani a lángokat úgy, hogy a Scala épen maradt, míg a közvetlen közelében levő színház a tűz martaléka lett.

Szent Lőrinc ünnepség a bombázott Lorenzo templomban

Róma, aug. 10. A Szent Lőrinc-napi ünnepek a legnagyobb fénnyel megrendezett ünnepek közé tartoznak Rómába. *Ez alkalomból nagyon szomorú körülmények között zajlottak le a romokban álló San Lorenzo bazilika altemplomában a Szent Lőrinc-napi ünnepségek.* Reggel 6 órától déli 12-ig csendesmisét mondottak az altemplomban. *Ezalkalommal nem lehetett a főtemplomban a pápai misét megtartani.*

A bazilikába vezető útvonalon már helyreállt a közlekedés, de a templom melletti házak és útszélekre hordott romok mutatják a bombatámadás súlyosságát, amely a *San Lorenzo bazilika festői ciklusai között messzire olyannak látszik, mint valami felszakitott óriási doboz.* Amikor közelébe ér az ember, akkor látja, milyen súlyosan érték a bombák ezt a gyönyörű templomot. A Bazilika belsejében még mindig ott vannak a romok és a cserepek, a borzalmas pusztulás jelei, éppen úgy, mint a bombázást követő napon.

Elesett két szovjet tábornok

Moszkva augusztus 10 A Nemzetközi Sajtótudósító jelenti: A szovjet hadügyi népbiztosság a keddre virradó éjszaka közölte hogy Alfanasenko tábornok a bjelgorodi súlyos harcokban elesett.

Ugyanakkor még közölte a népbiztosság azt is hogy Gurtyov vezérőrnagy Sztalingrád egyik védője Orelnél elesett.

Szaradzsoglu fontos beszédet mond

Szaradzsoglu török m.-elnök hír szerint fontos beszédet mond, augusztus 20-án a szmirnai nemzetközi vásár megnyitásán, melyen résztvesz a kormány, valamint a diplomáciai és konzuli testület valamennyi tagja.

Amerikában 1944-ben két és félmillió fiatalembert hívnak be

Washington, aug. 10. Az amerikai hadsereg szervezési osztály elnöke közölte, hogy jövőre két és félmillió fiatalembert hívnak be katonai szolgálatra.

Kolozsváron elfogták a likőrgyáros meggyilkolásával gyanusított nőt és férjét

Tagadnak, de „Rumba Frici" rájuk vallott

A budapesti rendőrségnek Kolozsvárra kiküldött két detektívje tegnap délelőtt közölte a budapesti főkapitánysággal, hogy *Kolozsvár egyik szállójában elfogták Csordás Gyulánét és Politzer Györgyöt*, akiket azzal gyanusítanak, hogy résztvettek Schrank Béla budapesti likőrgyáros meggyilkolásában. A detektívek beszámoltak arról, hogy egyelőre mindketten tagadnak és Csordásné azt állítja, hogy *soha életében nem is látta a likőrgyárost. Politzer is erélyesen tiltakozott a vád ellen.*

A budapesti detektivek kezére került az alvilágban *Rumba Frici néven becézett betörő, akinek a kijelentése szerint a gyanusítottak annak idején azzal a céllal indultak el Schrankhoz, hogy kirabolják.* Azt is állítja, hogy tudomása szerint ők megsebesítették Schrankot, de mikor az segítségért kiáltott, megrémültek és elmenekültek, ezért nem tudtak értékesebb holmikat magukkal vinni. Csordásné és Politzer ma érkeznek Budapestre, ahol kihallgatják őket.

Erdély ügye az egész magyarság ügye és Erdély nem veszhet el többé a magyarság számára

Antal miniszter beszéde Kolozsvárott Erdély örök magyarságáról és az érte való áldozathozatalról

Kolozsvár, augusztus 10. (MTI.) Dr **Antal István** nemzetvédelmi propagandaminiszter hétfőn délután Kolozsvárra érkezett, ahol résztvett **és beszédet mondott a kolozsvári és kolozsvármegyei társadalmi egyesületek együttműködésének a vármegyeháza díszter**mében tartott beszámoló ülésén.

Dr Antal István hangsúlyozta, hogy **ha valamikor, úgy most van mulhatatlanul szükség az összes társadalmi erőket összefogni és azokat a magyar belső front védelmében csatasorba állítani. Most valóban megnehezedett az idők járása felettünk és főpontja felé halad a világ-zűrzavarban.**

— **A magyar ügy köré erőteljes védővonalakat kell emelni. Különösen fontos a magyar társadalmi erők egyesítése** Erdély földjén, **ahol sok olyan külön magyar probléma van, amelyet más magyar országrészek nem ismernek. Viszont számtalan olyan súlyos veszedelem is leselkedik az itteni magyarságra, amely az ország többi részén nem olyan fenyegető.**

— **A nemzetiségi kérdés** Erdély földjén különösen időszerűséggel mered felénk és fokozott figyelmet, **mégértést igényel a magyar** élet minden tényezőjétől. **A magyar kisebbségi politika alapelveit évszázadok békés együttélésének és egymásrautaltságnáak szelleme alakította ki.** A legutóbb maga a miniszterelnök foglalta össze az alapelveket a jogok kölcsönös tiszteletében **s az emberiség gondolatában.** Ezek voltak a magyar nemzetiségi politika vezető gondolatai, amióta csak nemzetiségi kérdés létezik. Ezt a politikát követi a magyar államvezetés Erdélyben is. Ez a politika valóban meghozza áldásos gyümölcseit: **a konszolidációt, harmóniát, békés építőmunkát, az együttműködést. Ehhez szükséges az összes magyar társadalmi erők együttműködése s az összhangbahozás munkája is.**

— **A magyar ügyet semmi, de semmi veszedelem nem érheti, ha józansággal, hidegvérrel, nyugalommal és bátorsággal nézünk az események elé és kemény marok szorítja a magyar tegyvert.** Egység és jól intéző resolutio ez, amely a magyar élet nagy parancsa az ország minden egyes zugában, de különösen itt a Királyhágón túl. **Meg kell őszintén vallani, hogy a közvetlen szomszédból áthangzó megnyilatkozásokban nem sok örömünk telik, mert ezek a megnyilatkozások mindenre alkalmasak, csak arra nem, hogy békét, megnyugvást és a konszolidáció atmoszféráját teremtsék meg a jövő sorsáért küzdő Európának ebben a sarkában. Hosszú-hosszú idő óta türelemmel, béketűréssel és hangtalanul figyeljük az odaátról jövő sorozatos demonstrációkat, amelyeknek éle burkoltan, vagy nyiltan, de mindig ellenünk: Erdély és a magyar ellen van kihegyezve, de sohasem reagáltunk rájuk, mert az európai sorsközösség kötelességét előbbrevalónak tartjuk a magunk jogos sérelmeinél is.**

— Legutóbb azonban olyan hang is megszólalt odaátról, amely mellett nem lehet elmenni szó nélkül. **Nagyszebenből egy katonai ünnepélyen igen magas állami és egyházi funkcionáriusok jelenlétében indult felénk ez a hang, amelyre kötelességünk felfigyelni és arra a magyar közvélemény figyelmét is felhívni. Ez a beszéd mintaképe volt annak, hogyan lehet a történelmet a maga valójából kicsavarni,** megtörtént dolgokat meg nem történtekké, továbbá a meg nem történteket valóságként felfogni és mindezt a méltatlan politikai játékot a magyarság jogai, önérzete és nemzeti becsülete ellen felhasználni. Nem foglalkozom a beszédnek **azzal a részével, amely felújította azt az állítást, hogy a románok mindig,** tehát a magyarok előtt is állandóan ott voltak Erdélyben. **Ezt az állítást a tudomány tiszta és objektív értékelése már régen-régen darabokra zúzta és kimutatta, hogy a románok sohasem voltak őslakók Erdély földjén és jóval a magyarok bejövetele után szivárogtak be. Erdély ősi földje soha román föld nem volt. Mi egy talpalatnyi földet sem vettünk el a románoktól. Magyarország ezeréves területét Trianon megcsonkította, annak egy része visszakerült, a másik része nem. Ezeréves jogszerű birtoklás áll tehát szemben húszéves birtoklással.**

— **Ez a valóság s ez a valóság számunkra súlyos és kenény kötelességekkel járó ténylegesség is. Életünknek egy kiszakíthatatlan darabja, amelynek megvédelmezéséért és megőrzéséért a nemzet nem minden fia kész bármikor síkraszállni.** Még azt is mondották Nagyszebenben, hogy „mi nem nyomtunk el soha senkit, nem foglaltunk el olyan földet, ami nem volt a miénk s nem lestünk a sötétség idejében a szomszédokra, hogy meggörnyedt hátába tört döfjünk".

— Vannak azonban ebben a nevezetes nagyszebeni beszédben olyan megállapitások is — folytatta szavait Antal miniszter —, amelyekkel **teljesen egyet tudunk érteni és az utolsó betűig alá tudunk írni.**

— Igy a következő: „A sors és a történelem nem engedi meg, hogy a népek életét és jogait üres szavakkal, elnyomásokkal és becstelen tettekkel írják meg. A sors és a történelem megbünteti azokat a méltatlan embereket és népeket, amelyek azokat a földeket bitorolják, amelyek nem az övéké." (Hosszantartó lelkes taps.)

— **Ez őszinte önvallomás után — jelentette ki a hallgatóság viharos derültségétől kísérve a miniszter — komolyan kezdünk aggódni a román állam jövőjéért.**

— A másik kijelentés, amelyel szóról szóra egyetértünk, **a nagyszebeni beszéd Tordával kapcsolatos passzusa.** Elmondotta ugyanis a nagyszebeni szónok, hogy amikor őt hadnaggyá avatták, az ő tiszti évfolyamának jelszava Torda volt. „Akkor — hangsúlyozta ennek kapcsán — a mi román tiszti életünk első pillanatában én és bajtársaim megfogadtuk, hogy avatásunk szimbólikus nevét tiszteletben tartjuk s nem lesz addig nyugtunk s kötelességünket **sem teljesítjük addig, amíg Torda földje nem kerül kardunk hatalma alá."**

— **Tehát Torda — ez az ősi szín magyar város — mint jelszó.** Azt hiszem — mondotta a hallgatóság tomboló lelkesedésétől kísérve Antal miniszter — az itt jelenlevők, Erdély és az egész magyarság nevében jelenthetem ki, hogy **ezt a jelszót — Torda — mi is készséggel magunkévá tesszük.**

— **Az, ami bennünket illet — jelentette ki emelt hangon Antal István miniszter —, mi Románia és senki hátába soha tört nem döftünk. Mi a jogtalan trianoni csonkítást, amely bennünket Erdély ősi magyar földjétől megfosztott, végleges állapotnak soha el nem ismertük és a revízióért legális eszközökkel és egyenes harcot folytattunk. Erdély egy részére visszatérése nem tördöfés, de a bécsi döntőbíróság ítélete alapján következett be, amely ítéletet nem mi, hanem a románok kérték és amely döntésnek önszántukból alávetették magukat.**

— Azért tartottam szükségesnek a nagyszebeni beszéd egyes kitételeit önök elé tárni, hogy **világosan lássák, milyen érzésekkel vannak mi irántunk odaát és egy percig se legyenek kétséghe aziránt, hogy a határon túlról milyen szándékokat táplálnak velünk szemben, főként, hogy miként fogják fel a közös veszély elleni közös Európa szolidáris parancsát.**

— Minden másodrendű szempontot most félretéve **egyesüljünk a nagy magyar ügy védelmében.** Mindent elkövetünk a magyarság, különösen az erdélyi magyarság megerősítéséért, lelki és öntudatbeli erőkészletének gyarapításáért, főként pedig önbizalma fokozására.

— **Erdélyért meg kell hozni az egyetemes magyarságnak a legnagyob áldozatot is.** Áldozatot az egységben, az összefogásban, a közös nagy erőfeszítésekben, főként pedig a fokozott nemzeti veszedelemben, amely áldozatok teljessé tételére készenlétben kell tartani az összes erkölcsi és anyagi erőket.

— **Egy pillanatig sincs kétségem aziránt, hogy a magyar nép bármikor készen áll arra, hogy Erdélyért, ezért a tiszta és kizárólagos magyar ügyért ezt az áldozatot meghozza, aziránt sem, hogy nem hiába fogja meghozni. Hitet kell mindnyájunknak tenni, hogy Erdély ügye az egész magyarság ügye és Erdély nem veszhet el többé a magyarság számára. Erdély, amint magyar volt mindig, magyar lesz örökké, de csak akkor, ha megfogadjuk, követjük a magyar élet nagy parancsát: egység és jól intéző resolutio.**

A debreceni kertségek népe óriási erőfeszítéssel küzd, hogy veteményeit gyümölcsfáit mentse a pusztulástól

A hetek óta tartó szárazság katasztrófával fenyegeti a debreceni határt, nemcsak a tengeri és burgonya kerül a pusztulás szélére, hanem a kerti veteményeket is a kiszáradás fenyegeti. Lesül minden a határban. Bent a kertekben a város körül pedig emberfeletti erőfeszítéssel küzdenek a kisemberek ezrei, hogy a házuk körül telepített kertet megmentsék a pusztulástól.

Ismeretes, hogy a város körül a kertekben, telepeken, ahol az emberek tízezrei élnek, igyekeztek az önellátásra berendezkedni. A családi házak kertjeiben a gyümölcsös mellett konyhakert is létesült, ahol megtermelték az elmúlt évben is a család szükségletét. Az elmúlt év esős volt, a talajnak volt elég nedvessége és nem került nagy munkába a kerti veteményes nevelése. **Az idén a száraz tavasz után fellépett nagy forróság azonban már pusztulással fenyegeti a veteményeket.** Különösen a homokos részeken valósággal megperzselődik, kiég a veteményes.

A gyümölcsfák az idén szép termést hoztak. A barackfák — mint mondják — „megerőltették magukat". Annyira telve voltak az ágak gyümölccsel, hogy alá kellett támasztani és még így is sokasok ág tört le az áldás súlya alatt. A sok gyümölcstől megviselt fákra ráköszönt a szárazság komoly veszedelmet jelent. **A talajvíz nagyon lehúzódott és valósággal „szárazra kerültek" a fák gyökerei.**

A kertek tulajdonosai minden erejükkel azon vannak, hogy bőséges termést hozó fáikat megmentsék. A sárguló levelek riasztó jele után megindultak az öntözések. Az egyik pénzügyi tisztviselő a Köntöskertben levő családi házának kertjében már napokkal előbb megkezdte a mentési munkálatokat. Tisztviselő leányának segítségével minden fának a koronája alatt gödröt ásta és hordták a vizet a szomjas földre. **A nedvességhez jutó fák nekizöldültek és a család boldog, mert nehéz munkája után csatát nyert.** Nem száradnak ki a fák.

Igy folyik a küzdelem sokszáz kiskertben és sok helyen. Érdemes megemlíteni, hogy a nyugdíjasok dolgoznak a legkeményebben. A családi ház, ahová a jól megérdemelt munka után pihenésre vonultak vissza a nyugdíjas tisztviselők, vasutasok stb., most bizony nem jelenti a pihenés helyét, mert a szárazság miatt ugyancsak dolgozni kell. **Annak, hogy a nyugdíjas tisztviselők kertjeik megmentésére munkába fogtak, főleg az az oka, hogy nem tudnak munkást kapni, vagy ha akadna, olyan árat kérnek, hogy nem lehet megfizetni.**

A köntöskerti tisztviselő, aki olyan sikerrel mentette meg gyümölcsfáit a kiszáradástól, maga mondotta el, hogy járt az „embervásárban" a Hatvan-utca végén levő téren. Próbált egynapi munkára felfogadni egy munkást, de nem sikerült. **Napi 12—14 pengőt kértek,** még a pénzt megadta volna, de **ráadásul teljes napi ellátást is kértek.** Ezt már nem volt hajlandó megadni a mai fejadagos világban és inkább maga végezte el a gyümölcsfamentés munkáját.

A gyümölcsösökben végzendő rendkívüli munkánál sokkal nagyobb munkát jelent a veteményes kertben végzendő munka. A gyümölcsfákat, ha megöntözik, elég 2—3 hétre, de a veteményes kertben naponta kell megöntözni a veteményeket. Este és kora reggel dolgozik a kertekben a lakók apraja-nagyja, vedrek csörömpölnek, kútak zörögnek, csakhogy a szomjas földnek vizet adjanak. Azok, akiknek nincs veteményes kertje, nem is képzelik el, hogy milyen nagy munkát jelent a kertnek az öntözése a mostani szárazságos időben. Egy példát mondunk el. Nagy Istvánnak a Budai Ézsaiás-utca 60. szám alatt van 360 négyszögöles telke. Boldogan ültette be minden helyét káposztával, karalábéval, paradicsommal és a többi veteménnyel, mely mentesíti őt a piaci bevásárlás gondjától. Szépen nőttek a vetemények, a palánták megerősödtek, de jött a szárazság és fokozódott a munka annyira, hogy az elmúlt napon már **hajnalban négy órakor a kút hoz állt Nagy István és az 53 évvel 160 locsoló vizet hordott a veteményeire.**

— Miért csinálja azt az erőmunkát? — kérdeztük. — A piacon nem olyan magasak az árak megvásárolhatná.

— Nem úgy van az, hogy hagyjuk veszendőbe, amibe belekezdettünk. Én nem engedem veszni eddigi fáradságomat, azután meg nem nézhetném, **hogy az én kertem** sivatag legyen. Míg erővel birom, **a kertem kert lesz** és a magam **termését** viszem a konyhámra, nem a **másét!**

Széleskörű munkaprogramot dolgozott ki az Evangéliumi Munkásszövetség

A Magyar Evangéliumi Munkásszövetség választmányi gyűlést tartott a püspöki palotában levő helyiségében. A július hó 18-án történt választások után a régi és újakkal kibővített tisztikar és választmány szemléje is volt egyúttal. A szövetség azt akarja, hogy a megválasztottak teljes igyekezettel szolgálják a nagy cél elérését. Kevesen is maradtak el.

Balogh Gyula elnök, akinek eddigi vezetésével szép fejlődést ért el a Szövetség, szívesen köszöntötte a jelenlevőket, kérve őket a hathatós munkára, a szövetséggel együtt levő református otthon látogatására, melynek kifejlesztése mindenkinek kötelessége.

Szilágyi László orsz. titkár részletes jelentést tett a folyamatban levő munkáról, melyet a nyári időben is pihenés nélkül folytattak. Kiemelendő az irodalmi társaság hétről-hétre való összejövetele és a leányok között a házassági önsegélyezésre való felvétel, a mindennapi sokoldalú tanácsadás mellett.

A választmány nagy figyelemmel hallgatta a szövetség jövő munkatervét: e szerint kiterjesztik minél szélesebb körben a szövetség céljának és munkájának ismeretét. Rövidesen úgy Debrecenben, mint a Tiszántúlon megkezdik a szervezkedést. Egységes terv és irányítás mellett előadásokat tartanak a központban és a csoportokban. Megszervezik a dolgozó nők körét. A háztartási alkalmazottak Márta Köre is itt kapcsolódik be a munkába és itt nyer új helyiséget. Rendeznek figyelemre keltő ünnepélyeket helyben és vidéken. Az elsőt Debrecenben. — Mindent megtesznek, hogy a református otthon látogatott legyen. Olvasó- és társasjátéktermet létesítenek. Megindul a szövetkezet munkája is azzal, hogy a mai gyűlésen megkezdik a részvényjegyzéseket 50 P-ös címletekben. Kifejlesztik a már működésben levő iratterjesztést és sajtóorganumot is létesítenek, erre nézve tárgyalások folynak Budapesten. A szervezéshez szükséges anyagiakat a munka elvégzése után remélik. Esetleg erre a célra tett önkéntes adományokból. Kijelenti a szövetség, hogy mindenkivel együtt óhajt dolgozni a magyar nemzeti célokért, de megkívánja tagjaitól, hogy mint egész emberek a szövetség céljaiért dolgozzanak, úgy hogy az egyén nem érvényesülést keres a maga számára, hanem minél több szolgálatot a közösség számára. Legyen mindenki előtt mint cél, kevés beszéddel sokat dolgozni, csak annyit érünk, amennyit teszünk egyházunkért és fajunkért. A szociális téren nem lehet csupán úgy bekapcsolódni a szövetségbe, hogy segélyt vagy protekciót kér valaki. Úgy dolgozzon mindenki, hogy a szociális reformok megvalósuljanak minél előbb. A jövő tervei így jelentek meg a figyelmes hallgatóság illetve választmány előtt, melyet készségesen tesz magáévá

Több felszólalás hangzott el, melyekből az a vágy sugárzott ki: dolgozni, szolgálni minél többet. A választmány elismerését nyilvánította az elnökkel és titkárral szemben, akik hűséges sáfárai a szövetség ügyének. A részvényjegyzéseket megkezdték és készséggel várják a további teendőket. Az egész ügyvezetésben nem a bürokrácia a fontos, hanem a szolgálat, mellyel minél gyorsabban valósul meg a szolgálat eredménye. A szövetségben mindenki, aki dolgozni akar alkalmat és módot talál. Felemlítjük, hogy intézkedés történt a helyiséghez vezető út és magának a helyiségnek táblákkal való megjelölésére, hogy minél könnyebben találja meg mindenki.

Bérelszámolásban,
OTI, kereseti adó, családpénztár stb. ügyekben jártas
tisztviselőt vagy tisztviselőnőt,
továbbá
gyors- és gépírónőt
azonnali belépésre keresünk.
Városi nyomda, Böszörményi-út 6. szám.

Nyári Egyetem

Egyre fokozódó érdeklődés a Nemzetvédelmi előadások iránt

Dr Borsody István a cseh propaganda módszereiről

Páratlanul nagy érdeklődés kíséri a Nyari Egyetem nemzetvédelmi előadássorozatát. Egyre nagyobb nelyiséget kell igénybe venni, ma már az Auditorium Maximumban tartják az előadásokat

Tegnap elsőnek *dr. Borsody István* szerkesztő a cseh propagand módszereiről és működéséről beszélt.

Előadása elején hangoztatta, hogy a cseh propaganda erősen magyarellenes, de a cseh propaganda nemcsak nacionalista propaganda, hanem világnézeti propaganda is. A cseh propaganda a középeurópai realitások ellen működik. Éppen ezért az ellene való védekezésnek is legfőbb módja a középeurópai realitások hangoztatása.

— Masaryk és Benes voltak azok, akik a demokratikus államok mintaképéül állították be Csehszlovákiát. Szerintük nemcsak külsőleg, de lelkileg is demokratizálódtak a csehek. A nyugati civilizációhoz csatlakoztak minden erejükkel és megvetették Keletet misztériumaival együtt. Benes szerint a demokratikus forradalmat egyedül ők éltek át igazán. A németekben és főként a magyarokban természetesen ellenséget látnak. Nálunk a feudalizmust bírálják s azt állítják, hogy Magyarországon még most is a feudalizmus uralkodik.

— Két egymással ellentmondó tételt hirdetnek. Az egyik szerint Trianont csak a feudális Magyarország ellenzi, a többiek elfogadnák. A másik tétel: azt állítják, hogy Csehországban jobban éltek a magyarok, mert ott demokratikusan élhettek.

Megkapóan mutatott rá az előadó arra, hogy e tételek mennyire ellenkeznek egymással.

—A cseh propaganda lényege az — folytatta, — hogy a cseh, román és szerb érdekeket összhangba hozza s így törjön Magyarország ellen. *Ez a propaganda felbontja a történelmi Magyarországot, elszakítja a peremvidékeket.*

— Bár a cseh propaganda sok pénzzel dolgozik, de tévednek, akik azt hiszik, hogy ebben van minden erejük. A cseh propaganda azért jó, mert kitűnő a szervezettségük. A propagandát demokratikusan fogják fel, tehát mindig a nép alsóbb rétegeinél kezdik. A cseh propagandának megvan az eszköze, hogy mindig a saját nyelvén beszéljen ahhoz, akit céljainak meg akar nyerni. A világ nagy vonalaiba állítják be a propagandát, nem szűk nemzeti keretek közé. Tervszerűen dolgoznak, soha nem kapkodnak.

— A cseh propaganda erénytelenségei közül legnagyobb az *intrika, a rágalom.*

Érdekesen fejtegette az előadó a csehszlovák köztársaság s a demokrácia egymáshoz való viszonyát. A csehszlovák államnak kettős célja van: egyik a katonai funkciók végzése, a másik a demokratikus hivatás betöltése. Hangoztatta, hogy *csehszlovák állam hibái miatt egyik célt sem tudta megfelelően elérni. A szociális helyzet megfelelő voltát nagyban elősegítette az, hogy megkapták Felvidékünk gazdag tájait, valamint a külföld is támogatta őket. Ezek a tényezők tették lehetővé, hogy jobb megélhetést biztosíthattak az ottlakóknak.*

A nemzetiségekkel meglehetősen jól bántak, bár asszimilálni akarták őket, *az asszimilációs kísérleteknek azonban nem volt nagy sikerük, mert a nemzetiségekkel, elsősorban a magyarsággal nem sikerült elfeledtetniük a nemzeti szabadságot.*

Viharos tapssal fogadott előadása végén kiemelte, hogy a csehek propagandája — melyek ellen minden eszközzel védekeznünk kell — *nemcsak bennünket, magyarokat sért, hanem az összes középeurópai nemzeteket is.*

Gáspár Jenő a magyar ujságírás szervezeteiről

Gáspár Jenő m. kir. kormányfőtanácsos, az Országos Magyar Sajtókamara igazgató főtitkára igen részletes, alapos és érdekes előadása első részében a magyar sajtó történetét ismertette. A legrégibb időkre pillantott vissza és hangulatosan festette az első magyar ujságok változatos életének történetét. Hangoztatta, hogy az igazi keresztyén sajtó csak Horthy Miklós fellépése után indult meg. Előadása második részében a magyar sajtó szerveiről szólott. Az Országos Magyar Sajtókamara megalakulásának rendkívüli fontosságára hívta fel a figyelmet. Az Országos Magyar Sajtókamara sok szociális kérdést oldott meg, a fizetések rendezését, a nyugdijkérdést stb. Szólott még a családi pénztárról, a különböző adókedvezményekről, az Ujságírói Szanatórium Egyesületről és másféle kedvezményekről, melyek mindenike a magyar ujságirók helyzetének javitását célozza.

— *Hogy az Országos Magyar Sajtókamara ötéves működése milyen sok eredményt hozott, azt csak az tudja, aki benne él — fejezte be nagy tetszéssel fogadott előadását dr. Gáspár Jenő. — Nemcsak arra vigyázott, hogy a kartársiasság, a kari becsület ellen senki se vétsen, de főként arra, hogy egy tagja se legyen, aki a magyar nemzeti gondolatot és a keresztyén erkölcsöket megsértse.* Éppen ennek a szerepnek lesz a jövőben is nagy jelentősége. Az idők viharai kikezdik az ember idegeit. De a Magyar Sajtókamara éberen fog őrködni afelett, hogy ne következzék be mégegyszer 1918.

Kolozsvári Borcsa Mihály sajtókamarai elnök előadása az előadó egyéb elfoglaltsága miatt elmarad, helyette Szendy János »Nemzeti hagyomány — nemzeti propaganda« címmel tart előadást.

A „Debreczen" szerkesztősége 100 pengőt ajánlott fel a cikk-versenyre

Mint említettük, a nemzetvédelmi előadássorozaton felvetődött az a gondolat, hogy az ott elhangzottakat másképen is hasznosítsák. Igy vetődött fel az a terv, hogy az előadássorozat hallgatói számára pályázatot írnak ki s ujságcikkeket kérnek a hallgatóktól az előadássorozattal kapcsolatosan. Többen ajánlottak fel díjakat.

A »Debreczen« szerkesztősége tegnap közölte a Nyári Egyetem vezetőségével, hogy erre a célra felajánl száz pengőt, sőt a pályázaton túlmenően egy-egy cikkért, amennyiben az megfelelő a jelzett témakörben, 25-25 pengő tiszteletdíjat fizet.

Ez az akció is jelentősen előreviszi a nemzetvédelmi előadássorozatot célja elérésében.

Sokan érdeklődnek a nemzetvédelmi előadássorozat pályázata iránt

Vitéz dr. *Nagy* Iván Mandsukuóról tartott igen érdekes előadást. Ismertette területi, népi és gazdasági, valamint műveltségi viszonyait. Rámutatott arra, hogy Magyarországgal az a kapcsolata Mandsukuónak, hogy az orosz hadifogságból elszökötek, közül *mintegy 300-an telepedtek le Mandsu földön. A Harbinban élő magyaroknak egyesületük is van.* 1934 óta kivételünk is van Mandsukuó felé, mégpedig prémbőrökből, kikészített bőrökből, vasárukból és gyapjuszövetekből. A diplomáciai kapcsolatot tokiói követünk, Végh Miklós tartja fenn, míg Magyarországon *I-Wen-Lu* berlini mandsu követ van akkreditálva.

A Balkáni Hét

keretében dr. *Lukinich* Imre budapesti egyetemi tanár, a kiváló történész tartott igen érdekes előadást nagy hallgatóság előtt Romániáról és a hármas egyezményről. A történelmi előzmények után rámutatott arra, hogy a román közvélemény magyar és monarchiaellenes magatartását Francia és Oroszországból irányították és már a mult század végén elvetették a csiráját a nagy világháborúnak. Az izgalmas korszakot megvilágító előadást a hallgatóság zajos tapssal köszönte meg.

Előadás Mandsukuóról

A Nyári Egyetem keretében megrendezett nemzetvédelmi előadássorozat rendezője: dr. Páll András miniszteri előadó tegnap délelőtt nagy érdeklődés mellett hirdette ki a nemzetvédelmi pályázatot az előadások hallgatói részére. *Pályázhat minden hallgató, letszés szerint vezércikkel, riporttal vagy egyes előadásokkal kapcsolatos irásművel, ami azonban ne tartalmi ismertetés legyen.* A mű terjedelme négy és fél vagy öt ritkán gépelt oldalnál több nem lehet. *Határidő: augusztus 12, csütörtök délelőtti 10 óra.* Az eredményt már szombaton kihirdetik. Az első díj száz pengő, azonkívül több díj van.

Dr Fleischmann Gyula a kulturális egyesületek szövetségéről

Kedden *dr. Fleischmann Gyula* tanügyi főtanácsos »A magyarországi kulturális egyesületek szövetségének munkája és feladatai« címen gen érdekes előadást tartott. Bevezetésül a hazai kulturális egyesületek történeti fejlődését ismertette Széchenyitől egészen napjainkig. *Türr István* volt az, aki az első nagyobbszabású magyar népművelési mozgalmat kezdeményezte a Népoktatási Kör megalapításával.

A kilencvenes években a nemzetiségi mozgalmak ellenhatásaként hatalmas kulturmunka indul meg az ország különböző részein. Ezek a nagy szervezetek a veszélyeztetett magyar szigetek védelmére alakultak, de nemzetiségi oldalról a magyarosítás eszközeinek állítják be és hevesen támadják őket.

— A Kulturális Egyesületek Szövetségét 1928-ban *Klebelsberg Kunó hívta életre.* Az ő elgondolása az volt, hogy a KESz a magyar Alföld szellemi kultúrájának emelését szolgálja. Ugyancsak az ő műve, hogy a KESz azonos munkaközösségre lépett a Városok Szövetségével. A szövetség elnöki tisztjét Klebelsberg halála után *Kállay Miklós jelenlegi miniszterelnök vállalta, majd Baranyai Lipót,* a Nemzeti Bank volt elnöke lett a munkavezetője. A Szövetség célja a vidéki kulturális egyesületek támogatása, irányítása, közös nemzeti célok szolgálatába állítása.

A Kultúrális Egyesületek Szövetsége melynek Szinyei Merse Jenő kultuszminiszterünk adott programmot, szintén ezeket a célokat tartja szemelőtt. E kulturális egyesületben ott van a Nyári Egyetem két megalapítója is: *Hankiss János* államtitkár és *Milleker Rezső* egyetemi tanár.

Express a sáron át

Irta: IGNÁCZ RÓZSA

Húzhatná három mozdony is (most kettő húzza), a magyar Mezőség vonata, szentül hiszem, még évtizedek multán is lelassulna a sárban. Ebben a szortyogó, csúszós, ragadós, feneketlen agyagban, Szeretfalva és Déda között.

Csak a bocskoros igénytelenség birta eddig az áldatlan cuppogást, a sziszifuszi munkát, a kietlenséget ezen a vidéken. Most a magyar munka emberfeletti erőfeszítését tisztelheted, elálló lélegzettel s szorongó reménységgel, ha »gyorsnak«, vagy éppen »villám«-nak nevezett vonatod óvatosan átcammog a hosszú alagútakon, kettémetszett agyaghegyek között, a vizlevezető csatornák csodálatosan megépitett hálózata mellett. A munka még folyik, a pályát állandóan erősíteni, javítani kell A sinek mellett munkáslakások, kantinok, szerszámkamrák, valóságos kis új telépek, fellendült élet, pezsgő serénykedés. Ezt is tudjuk mi? — kérdezed magadtól, mert ahhoz, amit láthatsz, hallod azt is, hogy a pálya egyes helyein hatvan méteres mélységig hordták el az agyagos földet s hordtak helyébe mást, de az áldáz agyag csúszna még a 61 méteres mélységben is. Ezt is tudja a magyar munka? — kérdezed. Hogy ezen a helyen, ahol még a szekér is háromszoros Jézus kiállással vágott neki hajdan a meredeknek, ma gyorsvonat jár? Alagutat tudtunk s mertünk furni az agyagba, mely mint valami özönvizkori szörny monstruózus teste, mozog, mozog lassan előre s legszivesebben kinyomná magából az alagutat vonatostól együtt?

Büszkeség tölt el ezen az útszakaszon. De a büszkeségbe egy csepp szorongás is vegyül. Nem a pályát félted, aminél jobbat ezen a helyen ma csinálni nem lehetett s nem is életed biztonságát, hiszen kitűnő munka s nagy gondossággal vezetik át rajta a vonatokat.

Másféle szorongás tölt el... Jelképes értelmű, szomorú és ösztökélő...

Miért, hogy a székelységet éppen a sár választja el Kolozsvár vidékétől, Erdély fővárosától s többi magyaroktól? Az a másféle sáros vidék, mely másféle népeket éltet a hátán? Olyanokat, akik összeszoktak ezzel a vidékkel. Igénytelenek, — mint a csak legelőt adó agyaghegyek, — kifogyhatatlan szaporák, mint szülőföldünk talaja, a végtelenül drádó sár, mely minden idegen testet kinyomna magából, elnyelne, eltemetne. Mert a sár még olyan is, hogy minden ürt, minden hiányt kitölt...

De ez a veresbarna sár, amihez fogható nincs nálunk másfelé, — mezőségi régi magyarok s mai küzködők szavaiból is tudom, — ellenséges!

A székelységnek a többi magyarokkal akkor lehetne végre igazán egymásra lelniök, ha ezt az elválasztó, ellenséges talajt, a rajta tenyésző, közénk ékelt elemmel együtt, tövig elhordaná s kicserélné valami csoda. Mint a sinek alatt a földet a gigászi munkát végző útépítők.

Holnap hangverseny és balett-est

Augusztus 12-én este 8 órai kezdettel hangverseny és balettestet rendez a Nyári Egyetem. A szépnek igérkező esten a m. kir. Operaház kiváló művészei szerepelnek. Énekelnek *Orosz Júlia* és *Járay József*, balettet táncolnak *Géczi Éva* és *Zsedényi Károly*. A Nyári Egyetem hallgatói igazolólapjuk megfelelő szelvénye ellenében vehetnek részt a hangversenyen, az érdeklődők pedig jegyeket válthatnak erre a hangversenyre.

A közönség szava

Miért nem locsolják az utcákat?

Tekintetes Szerkesztő Úr! Amikor az „új éra" útnak indult városunkban, az egyik jelszó a közegészségügy erőteljesebb szolgálata volt. A közegészségügyet szolgálná talán az utcalocsolás is, különösen az olyan forró napokon, amilyenek a közelmultban voltak és az olyan szeles napokon, amilyenek vannak.

Megnéztük a város költségvetését és azt láttuk, hogy az van előirányozva, hogy **egy autóval 180 napon locsolnak és ez 21.000 pengőbe kerül.**

A Nyári Egyetem megnyitása napján is locsoltak — állítólag a Szoboszlóról kölcsön kért autóval. Nem lehetne több napra is kölcsön venni a locsoló autót?

A 21.000 pengőt hoszedik tőlünk locsolási költségre. Használják fel arra és szolgálják a közegészséget. Ha pedig nem szükséges — a tények azt mutatják, hogy a város vezetősége szerint nem szükséges —, akkor ne vegyék fel a költségvetésbe 180 napra, csak annyira, ahány nap magas vendég tisztel meg bennünket. **Adófizető.**

Csak a 200 pengőn felüli fizetések után kell ezután nyugtailletéket fizetni

A kisfizetésű alkalmazottakat védő fontos pénzügyminiszteri rendelet jelent meg. A helyzet eddig az volt, hogy minden munkaadó köteles volt alkalmazottja fizetése után nyugtailletéket levonni, mégpedig tekintet nélkül arra, hogy nyugtával vagy anélkül vette-e fel valaki a fizetését.

A Kereskedelmi és Iparkamarától nyert értesülés szerint ezentúl **a 200 pengőn aluli havifizetésű, tehát évi 2400 pengős jövedelmű tisztviselők és alkalmazottak járandósága után nem kell nyugtabélyegilletéket levonni és leróni.** A havi 200 pengőnél nagyobb fizetések után természetesen változatlanul marad a 0.75 százalékos nyugtailletékfizetési kötelezettség.

FILM

A HUNGÁRIA filmszinház tipikus nyári szórakoztatásnak való filmet újított fel, igen élénk érleklődés mellett. **A „7 évig nem lesz szerencsém'. ötletes filmvigjáték, amelyben a felsorakoztatott fordulatos helyzetek ellenállhatatlan derültséget . keltenek. A vidám történet főbb szerepeit Tabódy Klári Hans Moser és Theo Lingen játszák.**

— **Az Egyesült Államokban újból sűrűn fordulnak elő gyermekrablások a szülőkön való bosszúállás céljából. Newyorki jelentés kiemeli az eddig történt esetek közül egy dúsgazdag oregoni család egyetlen örökösének elrablását.**

Meteor Mozgó műsora

Szerdán, csütörtökön fél 5, fél 7 és fél 9 órakor!

Szilassy, Simor, Turay, Perényi, Rajnai, Somlai, Rózsahegyi, Makláry, Hajmássy és Vízváry magyar filmremeke:

Gyurkovics fiúk

Hungária Filmszinház

MA UTOLJÁRA!
Vidám, kacagtató vígjáték!

7 évig nem lesz szerencsém

Főszereplők: Tabódy Klári, Hans Moser, Theo Lingen.
Előadások: fél 5, fél 7, fél 9 órakor.

Vígszinház mozgó

MA UTOLJÁRA!
A nagysikerű háborús film:

Perzsótűzben

Kiss Ferenc, Egry Mária, Nagy György stb. a főszerepekben.
Előadások: ½5, ½7 és ½9.

Apolló filmszinház

A szerelem, a hivatás, a családi élet romantikus filmje!

Hivatása orvos

Camilla Horn, Albert Schönals, Maria Andergast a fő. szerepben.
Előadások: fél 5 fél 7, fél 9 órakor.

A Hév. hirdetménye az új viteldíjakról a villamosokon és autóbuszokon

Értesítjük a t. Utazóközönséget, hogy az általános árszabályozás folytán a vasutaknál engedélyezett menetdíjemeléssel kapcsolatban 1943. évi augusztus hó 14-től, szombattól kezdve közúti vonalainkon a m. kir. Kereskedelem- és Közlekedésügyi Miniszter úr 110.110/VI.—943. sz. rendeletével megállapított alábbi új viteldíjak lépnek életbe:

I. Menetjegyek és menettérti jegyek a városi vonalakon:

1. Gyermekjegy 0.20 P.
2. Szakaszjegy 0.26 P.
3. Vonal- vagy átszállójegy egyik villamosvonalról a másikra 0.34 P.

II. Füzetjegyek:

1. Gyermek füzetjegy 10 darab 1.50 P.
2. Szakasz- és szakaszátszállójegy 10 drb 1.90 P.
3. Vonal- vagy átszállójegy 10 darab 2.60 P.

III. Kombinált jegyek:

1. Arany Bika-fürdő menettérti jeggyel 1.36 P.
2. Városi fürdő menettérti jeggyel 1.36 P.
3. Népfürdő menettérti jeggyel 0.60 P.
4. Korcsolya menettérti jeggyel 0.62 P.
5. Villamos—Nyilastelepi autóbusz átszállójegy a Máv. műhelyteleptől és viszont 0.42 P.
6. Villamos—Nyilastelepi autóbusz átszállójegy a végállomástól vagy végállomásig 0.48 P.
7. Villamos—Széchenyi utcai autóbusz átszállójegy a Szepességi utcától, vagy utcáig 0.38 P.
8. Villamos—Széchenyi utcai autóbusz átszállójegy István úttól vagy István útig 0.42 P.

IV. Havi bérletjegyek bárki számára:

1. Az összes villamos vonalakra érvényes bérletjegy 15.20 P.
2. Egy vonalra érvényes havi bérletjegy napi kétszeri utazásra 1—1 órán belül 8.80 P.

(Az 1. alatti bérletjegy a »12« pallagi) vonalat kivéve, az egész villamos hálózatra érvényes, a »12« vonalon csak a Nagyerdő végállomás—Máv. p. u. között.)

V. Szociális természetű havi bérletjegyek:

1. Köztisztviselő korlátlan utazásra 10.— P.
2. Munkás korlátlan utazásra 8.80 P.
3. Munkás egy vonalra 5.50 P.
4. Tanuló korlátlan utazásra 6.60 P.
5. Tanuló egy vonalra 4.40 P.
6. Kedvezményes bérletjegy városi, világtási vállalati, rendőrségi, Máv. alkalmazottak és Máv. családtagok részére 6.60 pengő.
7. DHV. és DNyBV. nyugdíjasok részére korlátlan utazásra 1.50 P.

(A bérletjegyek a »12« (pallagi) vonalat kivéve az egész villamos hálózatra érvényesek, a »12« vonalon csak a Nagyerdő—Máv. p. u. között.)

VI. Menetjegyek és menettérti jegyek a »12«-es (pallagi) vonalon:

1. Nagyerdő—Gazdasági Akadémia vagy vissza 0.36 P.
2. Ugyanaz tértijegy 0.60 P.
3. Máv. p. u.—Gazdasági Akadémia vagy vissza 0.70 P.
4. Ugyanaz tértijegy 1.20 P.
5. Nagyerdő—Auguszta Szanatórium 0.26 P.

Jegyzet: A most érvényben lévő füzetjegyek érvényessége 1943. augusztus 31-ével megszűnik. A megkezdetlen régi szakasz- és szakaszátszálló füzetjegy tömböket 40 fillér, vonal, vagy átszálló füzetjegytömböket 50 fillér ráfizetés ellenében új füzetjegyre a villamos főkalauzok és a villamos jegypénztár (Petőfi tér 14. sz.) cseréli át. A megkezdett tömbök fel nem használt jegyeit a villamos kalauzok és a villamos jegypénztár készpénzben az eredeti beszerzési áron váltja vissza. Ez a rendelkezés vonatkozik a füzetjegy árusító tőzsdékre is.

A becserélés és a visszacserélési határidő 1943. augusztus 31-ike.

Debrecen, 1943. augusztus 10.

A Debreczeni Helyi Vasut Üzletigazgatósága.

Debrecenben is emelkedik a villanyáram ára

Lakásvilágításnál egy kilowatt villanyáram 86.5 fillér, motoráram kilowattja 48.5 fillér lesz

A m. kir. közellátásügyi miniszter 43.700—1943. sz. rendeletével megállapította a közhasználatú villamosművek által felszámítható legmagasabb árakat. Az erre vonatkozó rendelkezés a hivatalos lap augusztus 10-iki számában jelent meg és a *Debrecenre vonatkozó d. pontja a következőképpen szól:*

»*Az eddigi 22 százalékos felár helyett 73 százalékot számíthatnak az alapárakhoz, ha a villamosenergia olyan szénerőműből történik, amely az 1942. évben 1 millió kwó.-t, vagy ennél nagyobb energiamennyiséget értékesített*«.

A debreceni közhasználatú villamosművek az *elmult 1942. évben 15 millió kwó. energiamennyiséget termelt és ebből 11—12 millió kwó.-t értékesített.*

A villamosenergia alapára alatt a rögzített árak értendők és pedig *Debrecenben az 1939. évi augusztus hó 26-án tényleg fennállott rögzített árak. Ez a lakásvilágításnál kilowattonként 50 fillér, a motoráramnál kilowattonként 28 fillér volt. Ehhez az alapárhoz jött később a 22 százalékos emelés, amely helyett most az alapárakhoz 73 százalékos emelés számítandó.*

Ennek kiszámításával *a lakásvilágítás áramdíja kilowattonként 86.5 fillér, a motoráram díja kilowattonként 48.5 fillér lesz a jövőben.*

A most életbelépett rendelkezés alkalmazása szempontjából a villamosenergia ára alatt a következőket kell érteni: az egységárat, az alapdíjat, a legkisebb energiaatvételi kötelezettség pénzben kifejezett ellenértékét, az energiaszolgáltatásra való rendelkezésreállás fejében kikötött ellenértéket, továbbá a fogyasztásmérőknek, mérőberendezéseknek és az energiaszolgáltatással *összefüggő egyéb berendezéseknek csatlakozási, fel- és leszerelési, áthelyezési, be- és kikapcsolási, kölcsönzési, karbantartási, ellenőrzési és felülvizsgálati díját.*

Nem tekintendők a villamosenergia árának és így utánuk a jelen rendelet alapján felár sem számítható: a) a villamosművek által eladott villamosgépek vagy készülékek számlázott összegei, vagy részletei, b) a villamosmű által a fogyasztónak bérbeadott készülékek bérleti díjai, c) a villamosművek által végzett magánszerelési munkák fejében számlázott összegek, d) a külön tételben felszámított közterhek, e) *a villamosmű által a fogyasztónak nyujtott hitelek, illetőleg azok kamatai és részlettörlesztési összegei,* f) a villamosmű javára kifejezetten beruházási költségekhez való hozzájárulás címén kikötött, külön összegben megállapított térítések.

A villanyáram emelésére vonatkozó rendelet *a kihirdetés napján, tehát augusztus 10-én lépett életbe.*

HÜVELYESEK és vetőmagvak

gazdakönyvben történő pontozás mellett legmagasabb áron átvételnek

KONTSEK GÉZA

kereskedelmi r. t. debreceni cég által.

ZSÁKOKAT

átvételhez azonnal küldünk, ellenértéket azonnal fizetjük.

A Déri-Múzeum régészeti ásatása Érkeserűben

Miótа az Ermellék régészeti és néprajzi szempontból egyaránt értékes területe visszakerült az anyaországhoz, a kutatók gyakran felkeresik azt a vidéket, hogy két hosszú évtized mulasztását lehetőleg helyrehozzák. Ebből a felderítő és feldolgozó munkából első helyen veszi ki részét a Déri Múzeum is, melynek igazgatója 1942 őszén tekintette meg először *Erkeserű* község lápvidékét és a határában mutatkozó régészeti lelőhelyeket, halmokat. Utjának eredményéről részletesen számol be a Déri Múzeum sajtó alatt levő 1942-es Evkönyvében, az első rendszeres régészeti ásatást pedig f. hó 11-én kezdi meg a falutól nyugatra fekvő *Forrásdombon, zsarolyáni Márton Sándor* földbirtokos tanyája mellett.

Ezen a helyen egy vízvezető árok leásásakor a *bronzkorszak* III-ik szakaszába tartozó *urnát* találtak, jellegzetes díszítéssel, kisebb edénymelléklettel. A leleteket Márton Sándor a Déri Múzeumnak szolgáltatta be. Minden valószínűség meg van arra, hogy a Sőregi János múzeumigazgató által ma elindított szakásatás egy terjedelmesebb és *értékes bronzkori urnatemetőt fog feltárni,* amilyen eddig a mi vidékünkön főleg Hajdúbagos és Egyek határából ismeretes.

Üzenetek a frontról

Magyar László hadnagy a Z. 558 tábori postaszámról üzeni Debrecenben, Hajdúnánáson és Büdszentmihályon lakó szüleinek, feleségének, testvéreinek, nagymamájának, keresztanyjának, apósának és többi hozzátartozójának, hogy jól van, egészséges. E hó végén szabadságra megy. Erzsike és Sanyi esküvőjéhez gratulál, fogadják legmelegebb jókívánatait. Nagymamának teljes javulást kíván. Szerető csókjait, üdvözleteit küldi.

Horváth Imre őrvezető a K. 144 tábori postaszámról üzeni Hajdúböszörményben lakó hozzátartozóinak, hogy egészséges, ne aggódjanak miatta. Csomagot vár. Szerető csókjait küldi.

Csordás István honvéd a Z. 388 tábori postaszámról köszönti Debrecenben lakó szüleit és menyasszonyát. A csomagot köszönettel megkapta, jöhet a következő. A leveleket új címére, tehát a Z. 388 tábori postaszámra kéri.

Bakó Ferenc honvéd a Z. 980 tábori posta számról üzeni Hajdúsámsonban lakó szüleinek és menyasszonyának, hogy egészséges, semmi baja nincs. Sok levelet vár, szeretettel csókol mindenkit.

Balla József őrvezető a K. 206 tábori postaszámról köszönti szüleit és testvéreit Balmazújvároson. Kéri ne aggódjanak miatta, mert semmi baja nincs. Csókolja őket.

Illyés István honvéd a K. 206 tábori postaszámról üzeni Debrecenbe, a Déli sor 27. sz. alá: »Kedves szüleim, jól vagyok. A levelet megkaptam. Szeretettel csókolok mindenkit, a rokonokat és jó ismerősöket is.«

— **Rónaszéken ingyen kap telket, aki villát épít.** Rónaszékfürdő vezetősége elhatározta, hogy azoknak, akik a fürdőhelyen akár maguknak, akár másoknak bérbeadás célára villát vagy víkendházat halandók építeni, ingyen adja a szükséges telket.

A lap most következő legújabb számában az ismert publicista, Giselher Wirsing ismét egy rendkivül érdekes kérdést világit meg:

Szegény lesz-é Európa? Milyen életszinvonala lesz a jövőben a dolgozó tömegeknek.

Signal Európa képes folyóirata. Mindenütt kapható, 40 fillérért.

Harminc fillér egy forgás...

A debreceni nagyvásárra rányomta bélyegét a háború — Nem volt lacikonyha és a forgalom is csendes

A debreceni nagyvásárok mindég híresek voltak, hét vármegye területéről jöttek össze az emberek, hogy ilyen időtájt aratás után bevásároljanak. Az aratás utáni vásáron forgott a pénz és hangos mulatozások színhelye volt a lacikonyhás sátor. Most az idei nyári vásáron üres a lacikonyhások helye, egyetlen lacikonyhást nem lehet látni. A mutatványosokat egy sátorban bűvészkedő kardnyelő és két gyermektornász képviseli. Négy forgó van üzemben és **30 fillér egy hajtás.** A forgónak van forgalma mindig zsúfolva van és valósággal sorfalat állanak, hogy minél előbb helyet kapjanak. Nincs is szükség a kikiáltóra. Egy fiatal leány **mégis harsány hangon hirdeti:**

— Harminc fillér egy forgás! Ilyen olcsón még nem fordult a világ. A bazársoron megcsökkent a mézeskalácsos sátrak száma, fából készült cikkekben nagy a bőség, de a szokásos fakanalazás elmaradt és nem látni, hogy mint régen mézes mogyoróval dobálná egymást a fiatalság. Nagy keletje van a habcukornak. Harminc fillérbe kerül egy nagy vatta cso magszerű cukor. Tekintve, hogy erős szél kavarta a vásár porát, a ragadós vatta cukortól maszatos arcokat egyhamar belepte a por és az apró nép úgy nézett ki mintha kéményseprő inasok lennének. A játékárúknál nem nagy a drágaság, de kevesebb a fémből készült játék, inkább a fából készült játékok dominálnak. Nem hallani az ismert szöveget: Hét az ára hét, máma minden darab hét! Ma a hét fillérnek a hetven fillér felel meg, ezt meg nem nagyon érdemes kiabálni.

Az aratás utáni nagyvásár csendes volt árúban és közönségben nem is közelítette meg a régi híres nagyvásárokat.

Sánta József karcagi ügyvéd ügyében a károsszeg már elérte a 100.000 pengőt

Néhány héttel ezelőtt történt, — mint annak idején beszámoltunk róla, — hogy Karcagon hatalmas sikkasztást fedeztek fel.

Sánta József karcagi ügyvéd ügyfeleitől, közöttük a karcagi református egyházközségtől is hozzávetőlegesen *35.000 pengőt sikkasztott* s saját céljaira használt fel. Az ügyvéd az így szerzett pénzt részben *egy beteg asszony Budapesten való gyógykezeltetésére fordította,* részben pedig mint *kölcsönöket kihelyezte, azonban később az összegeket nem tudta visszakapni.* A károsultak az utóbbi időben fenyegetően viselkedtek Sánta Józseffel szemben, aki kétségbeesésében megjelent a *szolnoki ügyészségen és feljelentette magát.*

Dr. Sánta Józsefet letartóztatták, amit dr. Mihályi János szolnoki vizsgálóbíró is helyben hagyott.

Az ügyvéd szabadlábrahelyezéséért felfolyamodott a szolnoki törvényszék vádtanácsához, de elutasították. Szabadlábra helyezésének ügye a budapesti táblához került, ahonnan tegnap érkezett Szolnokra a tábla végzése, amely Sánta József előzetes letartóztatását helyben hagyta.

Időközben több feljelentés is érkezett dr. Sánta József ellen. Czipó Győző máriabesnyői intéző 7000 pengő, a Karcagi Városi Takaréküzem 16.000 P kár miatt tett feljelentést. A feljelentések után a szolnoki ügyészség megkereste a karcagi rendőrkapitányságot, hogy indítson széleskörű nyomozást. Kiderült, hogy *a kár nem 35.000 pengő, hanem 90—100.000 pengő.*

Ez az összeg előreláthatóan még emelkedni fog, mert a károsultak, akik között igen sok karcagi kisember is szerepel, eddig *még nem mind tettek feljelentést.*

A nyomozás megállapította egyébként azt is, hogy a karcagi társadalmi életben nagy szerepet játszó ügyvéd az elmult évben *földátírásokkal és bankügyészi munkákkal közel 100.000 pengőt keresett.*

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata augusztus hó 7-én reggel 8-tól augusztus hó 14-én reggel 8-ig „Kossuth" Piac u. 26., telefon: 29-56. — „Magyar korona" Válvin-tér 15., telefon: 16-06. „Arany János" Csapó u. 66. sz. telefon: 11-78. — „Hungária" Szoboszlói út 4, telefon: 32-50.

Az én utam

Amikor én megszülettem,
bánat járt a földön.
Együtt kezdtük az útunkat
milliárdnyi könnyön.

Könnygyémántra lettem mindig,
azért fájt a lelkem.
Mégse tudták, hogy az utam
könnyek között tettem.

Azt mondták, hogy az örömet
kinccsel lehet venni.
Megpróbáltam, de nem tudtam
egyszer boldog lenni.

vitéz Csikós Jenő.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Somogyi Emma Hajdúhadház — Bocskaikerti állami népiskolai helyettes tanítónőt augusztus 1-i hatállyal állami népiskolai rendes tanítónővé nevezte ki.

— **Az egyházmegye felülvizsgálta a debreceni egyház zárószámadását.** Dr Szász Imre esperes és dr Szentpéteri Kun Béla egyházmegyei gondnok most vizsgálta felül a debreceni református egyház 1942. évi zárószámadását. Az egyház gazdasági bizottsága és a presbiterium már előzetesen átvizsgálták és elfogadták a zárszámadást, most pedig az egyházmegyei elnökség foglalkozott vele igen lelkiismeretesen, részletesen és behatóan. Nagy körültekintéssel és alapossággal, tételről tételre történt a felülvizsgálat a zárószámadást ügyviteli szempontból a legnagyobb rendben találták.

— **Sütőiparosok figyelmébe!** A szakosztály elnöksége felhívja tagjai figyelmét, hogy a külső és belső kerékpárgumik kiosztása ma délután 4 órakor lesz az ipartestület tanácstermében. Elnökség.

— **A Baross Szövetség textilszakosztálya** ma délután hat órakor szakosztályi ülést tart a szövetség helyiségében, Piac-u. 9.

— **A református Dóczi leánynevelő intézet igazgatótanácsa** pályázatot hirdetett a tanítónőképzőnél és a leánylíceumnál átszervezés alatt levő magyar-történelemszakos rendes tanári állásra, aug. 31-iki határidővel.

— **Felhívja a városi adóhivatal az adózó közönséget**, hogy az 1943 III. évnegyedre esedékes együttesen kezelt közadótartozását 1943. évi augusztus 15-ig fizesse be. A befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adópénztárnál, vagy pedig a 31.713 vagy 87.958 sz. postatakarékpénztári befizetési lap felhasználásával eszközölhető. A csekklapon a küldemény rendeltetése és a főkönyvi tételszám feltétlen feltüntetendő. A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejárta után a hivatal végrehajtási eljárást indít.

— **Álkéményseprők kiégetési díjakat szednek fel a háztulajdonosoktól.** A debreceni kéményseprőmesterek felhívással fordulnak a háztulajdonosokhoz, hogy a kémények kiégetése után járó illetéket kizárólag a kerületi kéményseprőmester által aláírt és bélyegzőjével ellátott nyugtára fizessék. A közelmultban ugyanis több esetben visszaélés történt és álkéményseprők vették fel a díjakat egyes háztulajdonosoktól.

— **Solt községben a malom szétesett** és a lezuhanó malomkő agyonütötte Lengyel János asztalossegédet. Két másik munkás súlyosan megsérült.

Miért késik a befőzési cukorutalványok kiosztása

Debrecenben tizenötezer gyermek és négyezer gyümölcstermelő részére járna a befőzési cukor

Hírt adtunk már arról, hogy Kecskemét városa két héttel ezelőtt megkapta a befőzési cukrot és úgy a gyermekeknek, mint a gyümölcstermelőknek járó cukor mennyiséget kiosztották már. — Debrecenben viszont késik a kiosztás. Úgy tujuk, hogy még a cukorutalványok sem érkeztek meg a városhoz, hogy a közellátási hivatal kiadhatná a jogosultaknak.

Debrecenben nagy az igénylők száma. A városban 15 ezer a kisgyermek, akiknek részére a rendelet értelmében jár a befőzési cukor. A befőzési cukorra jogosult gyümölcstermelők száma eléri a négyezret.

Értesülésünk szerint a késedelem okát abban kell keresni, — hogy Budapestről még nem kapták meg az utalványokat, ez a baj megtörtént a Székelyföldön is, ahol a községek 60 százaléka nem kapta meg az utalványt és így még nem jutottak befőzési cukorhoz. Zöld József h-polgármester, aki Budapesten tartózkodik, a befőzési cukor ügyében is eljár illetékes helyen, hogy minél előbb hozzájuthassanak az igényjogosultak.

Anyakönyvi hírek

Születések: Sarkadi Károly adótiszt István út 31. fiú István. Burai Sándor kubikoos Barcaság u. 21. fiú Sándor. Balla Sándor gépész Erdei u. 36. fiú Sándor. Győri Lajos távirda munk. Acél u. 15. leány Piroska. Perényi Vilmos postaellenőr Herceg utca 10. leány Irén. Tóth Kálmán munkás Vulkán telep 2. fiú György. Ecsedi Lajos npsz. Tóth telep 43. fiú Lajos. Veres János npsz. Haláp 80. fiú Sándor. Lippai Rauch Károly m. kir. százados Piac u. 28. leány Klára. Gyuricskó József npsz Tóth telep 10. leány Julianna. Kiss Albert hentes m. Hétvezér u. 4. sz. leány Mária. Barna Béla vízvezetékszerelő Székelyhadosztály u. 12. leány Ildikó. Kalló József gazd. cseléd Bánk 95. leány Katalin. Dancsó Mihály városi kocsis Mikepércsi út 9. leány Ilona. Szijgyártó János városi kocsis Monostorpályi út 9. fiú Lajos. Daróczi Lajos csizmadia s. Nyomtató u. 11. leány Mária. Nagy Kálmán kubikos Kunhalom u. 30. fiú István. Lajter Károly kisbirtokos Nagyhegyes 8. fiú Károly. Végh Ferenc hentes és mészáros s. Fokos u. 5. leány Ibolya. Ardeleán Tivadar npsz. Csenger, fiú Gyula. Farkas József npsz. Nyirmártonfalva, leány Mária. Néhai Pásztor József fm. Sarud, leány Anna. Kelemen László npsz. H.-szoboszló, fiú János. Szabad János fm. Széchenyi u. 1. fiú Imre. Gáll Viktor kisbirtokos Ondód, leány Mária. Kutasy István Arad u. 7. fiú Zsolt. Gulyás Gábor ujságíró, Budai Ézsaiás u. 2. sz. leány Gabriella. Dr. Bíró Pál járásbirósági elnök Tiszafüred, fiú Gábor. Csillag András birtokos Fancsika 56. fiú Gábor. Veres Károly közs. irodatiszt Nyirbátor, fiú Attila. Rácz Lajos npsz. Kishegyesi u. sz. 1. fiú Lajos. Batori Gábor kőműves s. Barcaság u. 3. fiú Gábor. Dobi Imre álványozó Dalmi u. 14. sz. leány Margit. Tóth Péter állványozó s. Pósa u. 35. leány Ilona. Hajek Ferenc máv. géplakatos Déli sor 25. leány Gizella. Nagy József npsz. Tóth telep 6. fiú Imre. Szőllősi Gyula városi tisztv. Simonffy u. 49. leány Anikó. Galánfi András tanító H.-szoboszló, fiú Csaba.

Eljegyzések: D. Kalász Gábor asztalos m. Vár u. 12.—Szilágyi Piroska Szondi u. 10. Iklódi Imre postaaltiszt Miklós u. 8.—Kiss Gizella Pesti u. 63. Dr. Németh László máv. fogalmazó Monti ezredes u. 18.—Sipos Etelka Erzsébet u. 48. Iványka István doh. gyári munkás Bethlen u. 41.—Bakó Ilona Magyar u. 7. Sári Gyula npsz. Bellegelő 523.—Szilágyi Mária Böszörményi út 104. Papp Tamás sütő s.—Király Mária Arany J. u. 34. Szabó Ferenc gyári m. Teleki u. 64.—Kovács Margit Varga u. 15.

Házasságok: Fodor András ítélőtáblai tisztv Széchenyi u. 9.—Mátrai Olga Varga u. 19. Szilágyi József bérkocsi tul. Barcaság u. 25.—Katona Amália Homok u. 120. Kovács József m. tisztv. Patai u. 12.—Helmeczi Vilma Létai u 66. Papp Jenő ht. őrmester Budapest—Harsányi Róza Árpád tér 20. Soós József ács s. Budapest—Rácz Ilona Hajnal u. 2. Bódi Pál kocsigyártó m. Kassa út 6.—Kovács Krisztina Szeder u. 10. Édes Péter forg. adó tisztv. Tasnádi u. 8.—Molnár Gizella Széchenyi u. 90. Kacsó Lajos asztalos s. Hatvan u. 46.—Polgári Rozália Nagykálló. Bogdán Péter ny. városi kertész Máramarossziget—Kovács Ilona Szent Anna utca 7. Virág Sándor gépkezelő Nagyvárad u. 12.—Elekes Eszter Nyomtató u. 7. Biró Imre mozdonyvezető Nyiregyháza—Rácz Erzsébet Dorottya u. 17. Mogyorósi Ferenc kőművés s. Mátyás kir. u. 45.—Végh Mária Magoss György tér 24. Palotás Mihály városi műszerész Igric u. 16.—Meliska Mária u. o. Tóth István tsz. szkvtő Honvéd u. 1.—Király Erzsébet Vendég u. 76. Marczi József máv fékező Kishegyesi u. sz. 1.—Zöld Borbála Pázsit u. 9. Köleséri Sándor Kölcsey u. 20.—Schatt Krisztina Nyil u. 19. sz. Barca József szabó s. Nyil u. 137.—Gere Ilona Nyil u. 98. Losonczi Ferenc tsz. szkvtő Repülőtér Szabó Mária Kút 27. Járó Sándor doh. gyári altiszt Kórház u. 1.—Cseke Erzsébet József kir. hg. u. 7. Dr. Balázs Attila orvos Sebészeti klinika—dr. Kölönte Sára Vilmos cs. körút 74. Sz. Kovács Sándor postatiszt Vargakert u. 11.—K. Nagy Piroska Küküllő u. 7. Szunyogh Zoltán műszaki tisztv. Szabó K. u. 10.—Gyarmati Erzsébet Szolnok.

Halálozások: Benke Csaba ref. 3 hónapos, Legányi u. 24-e. Bartók Gábor rk. 2 napos, Polgár. Bartók Béla rk. 2 napos, Polgár. Csillag Tibor ref. 2 hónapos, Fancsika 56. Vámos Béla ref. 32 éves, Furta. Özv. Papp Jenőné rk. 72 éves, H.-böszörmény. Nagy Márton ref. 51 éves, Csillag utca 41. Borsos János ref. 59 éves, Urai u. 9. Gebei János ref. 48 éves, Bellegelő 186. Potóczky Mária rk. 4 hónapos, Pesti u. 4. sz. Molnár Katalin rk. 6 hónapos, József kir. hg. u. 13. Borsos Józsefné Árpádné rk. 26 éves, Kandia u. 3. Tóth Istvánné gk. 30 éves, Balaton u. 59. Szathmáry Péter ref. 89 éves, Domb u. 10. Balogh Zsigmond ref. 39 éves, Szamosszeg. Seres János ref. 78 éves, Szepesi u. 44. Arany András ref. 2 hó Fancsika 61. Kovács Ibolya ref 1 napos, Hatvan u 43. Fazekas Lajos ref. 14 éves, H.-pályi. Tóth Ambrus ref. 17 éves, Görög u. 5. Kerékgyártó László ref. 8 hónapos, Balaton u. 33 Obis Tibor ref. 8 hónapos, Baross u 24 Zaveczky Ferenc ref. 75 éves, Zöldfa u. 8. Simon István rk 4 éves, Karczag. Csebe Károly ref. 12 hónapos, Bagamér Jakobovits Mórné izr. 27 éves, Munkács. Vitéz dr. Kiss Antal ref. 49 éves, Kunszentmárton.

— **Mohácson ismeretlen férfiholttestet fogtak ki a Dunából.** A holttest 162 cm. magas, közepes fejlettségű, fogai épek, 10—15 napig lehetett a vízben, szürke csíkos szövetzakót és nadrágot, kékpiros pettyes nyakkendőt, fekete új box félcipőt viselt, zsebében krokodilbőr cigarettatárcát, szipkát és fehér zsebkést találtak. A nyomozás megindult a holttest személyazonosságának megállapítására.

— **Újból virágzik a meggyfa** Vasvárott Tamás József kertész gyümölcsösében. A fiatal fa, amelyen az idén rengeteg gyümölcs termett, teljesen virágba borult.

— **Dohányból készült olajjal** dolgoznak a bolgár szappangyárak és ezzel a pótanyaggal igen jó szappant gyártanak.

— **Kardoss Géza aláírta szerződését a Nemzeti Színházhoz.** A kiváló színművész, aki másfél évtizeden át volt a debreceni színház igazgatója és művésze, fiatal korában a budapesti Vígszínház tagja volt. Mint színigazgató jelentős munkát végzett az új színészgeneráció nevelőjeként is. A mult idényben az Új Magyar Színház tagjaként aratott emlékezetes sikereket. A Nemzeti Színházhoz szerződtetése széles körökben örömet keltett.

— **Elkoboztak Debrecenben 128 darab kutyabőrt** a Hatvan-utca 49. számú házban, ahol Balogh András állatbőrkereskedő raktárában volt elhelyezve. A bőröket Berczeller Jakab ügynök vásárolta össze vidékről, de nem jelentették be a készletet. Az eljárás megindult az ügyben a bejelentés elmulasztása miatt.

— **Ellopta a megőrzésre rábízott böröndöt 500 pengő értékű ruhaneművel.** Nagy Eszter József kir. herceg-utca 35. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen egy ismerőse ellen, akinek átadta spárgával átkötött ruhaneműs bőröndjét megőrzés végett és aki a böröndöt a bennelevő 500 pengő értékű ruhaneművel együtt ellopta. A rendőrség megindította az ügyben a nyomozást.

— **Strandlopások.** Friedmann László Nyomtató-utca 5. szám alatti lakostól a strandfürdő 753. számú vetkőzőszekrényéből ismeretlen tettes ellopta ruháját, cipőjét, ingét, aktatáskáját, pénztárcáját élelmiszerjegyeivel 500 pengő értékben. — Hegedűs Erzsébet Kinizsi-utca 42. szám alatti lakostól ugyancsak a strandfürdőn a 446-os vetkőzőszekrényből elloptak egy ezüstláncot és karórát 80 pengő értékben.

— **Csavargásért elítélte a debreceni rendőrség** mint kihágási bíróság a dr Papp Menyhért rendőrtanácsos, kihágási bíró által lefolytatott tárgyalás után Zórika Margit kántorjánosi lakost kéthónapi elzárásra, Öz Róza körösszegapáti lakost 30 napi elzárásra és Balogh Mária Borz-utcai lakost 30 napi elzárásra.

— **Húszezerpengős lopás a vonaton.** Az áramvonalas gyorsvonaton utazott báró Uray Gyula, akitől elloptak útközben egy húszezer pengőt érő ékszert. A tettest keresik.

— **A társadalmi „Turul" Szövetség értesíti tagjait**, hogy Miróczky János kerületi vezért szabadságának időtartama alatt Sallay Leó János, a II. ügyosztály alvezére helyettesíti. Vezérség.

— **Hőhullám Spanyolországban.** Madridi jelentés szerint egész Dél-Spanyolországban jelenleg hőhullám dühöng. Cardoleban a hőmérő egészen 52 fokig szökött. Sevillában vasárnap árnyékban 48, napon pedig 51 fokot mértek.

— **Newyorkban katonaszabadító iskola működött** és gyakorlati módszereket mutattak be a növendékeknek, hogyan kell kijátszani a sorozóbizottságokat. A tanfolyamokon résztvevő többezer ifjúnak sikerült elérni, hogy alkalmatlanná nyilvánították őket a katonai szolgálatra. Az ifjak a kioktatásért 500 dollárt fizettek.

— **A Balatonba fulladt két csónakázó.** Csóli Borbála 22 éves leány és Kucsera Ágoston 42 éves sashalmi lakos lett az áldozata a csónakázásnak.

— **A Debrecen határában lezuhant ujságírók emlékezetére** tegnap délután a Kerepesi temetőben levő sírnál a Sajtókamara nevében dr Kólya Sándor aligazgató koszorút helyezett el.

— **Hatvan évig dolgozott egy helyen** a Pápa melletti Franciavágáspusztán Jáki Vendel 87 éves juhász, aki gróf Esterházy Tamás uradalmát szolgálta. A földmüvelésügyi miniszter elismerő oklevelét és pénzjutalmát Szentirmay Sándor pápai főszolgabíró nyujtotta át Jáki Vendelnek.

* **Veszprémy kartellen kívüli** benzinkútnál motalkó l 1.02. Széchenyi-u. 8.

— **Befejezték a nyomozást a hajdúszoboszlói ezüst evőeszközlopás ügyében** és a debreceni ügyészség intézkedése alapján Szűcs Mihály pincért, akit Diehen János leplezett le, a hajdúszoboszlói járásbíróság vonja kérdőre a lopás miatt.

— **Halálra vonszolták a tehenek** Jancsek Ferenc 14 éves háromházai fiút, aki a legelőről vezette hazafelé a teheneket. Útközben a két tehén megvadult és mivel a kötél vége a gyermek karjára volt hurkolva, nem szabadulhatott.

— **Halálos fejesugrás.** R. Szabó Mihály 21 éves karcagi kalapossegéd több társával versenyt ugrált a karcagi fürdő nagymedencéjében. A fiatalember egy rosszul sikerült fejes után fuldokolva került a víz felszínére. Társai nem mertek segítségére sietni és mire a távolból odasiető Kovács Imre zászlós kihúzta a virtuskodó fiatalembert a vízből, R. Szabó Mihály már halott volt.

— **Ellopták 800 pengőjét** Guttmann Józsefné kereskedőnek, aki a Piac-utca 69. szám alatti üzlethelyiségéből költözködött. A 800 pengőt egy papírzacskóba tette és a többi holmival együtt vitték el a szállítómunkások. Este kereste a zacskót, de nem találta sehol. A rendőrség megindította a nyomozást, de eredmény még nincs.

— **Újabb lopásokat követett el a nyitott ablakokban horgászó tolvaj.** A debreceni rendőrségre újabb feljelentések futottak be a „horgos betörő" ellen, aki néhánynapos szünet után újból feltűnik és sorozatos lopásokat követ el. Mezei Izidor Rákóczi-utca 17. szám alatti lakos nyitott ablakán át az ismeretlen tettes egy kabátot és nadrágot horgászott ki 200 pengő értékben. — Gyenge Ágnes Simonffy-utcai lakos pinceablakán át egy női ruhát emelt ki a tolvaj 50 pengő értékben. A károsultak feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— **Debrecenbe szállították a Halmiban lopott baromfit.** A halmi vasúti állomás közelében ismeretlen tettesek sűrűn dézsmálták a baromfiállományt. A csendőrök a napokban elfogták a tettest Sipos Sándorné halmi vasúti alkalmazott felesége személyében, aki nagy bőrönd élő baromfit szállított vonaton és beismerte, hogy azokat Halmiban lopta s Debrecenbe szállítva értékesítette az itt szolgáló testvére útján. Siposnét ugyanis Debrecenben szolgáló testvérének háziasszonya megbízta, hogy vásároljon részére baromfit, mire Siposné vásárlás helyett egyszerűen összelopkodta azt. Siposnét őrizetbe vette a csendőrség.

— **Városi hajdúból díjnok lett** Nagyváradon Darabont József, aki mint Soós István polgármester hajdúja teljesített hosszú időn át szolgálatot. Közben magánúton tanult, vizsgákat tett le és most két másik törekvő altiszt társával, Balogh Imrével és Szabó Attilával együtt díjnokká nevezték ki.

— **Elloptak álkulcsos betörők** Ghiczey János Rákosi Jenő-utca 7. szám alatt levő cipészüzeméből 40 pár egész és 10 pár féltalpat. A rendőrség a nyomozást megindította az ügyben, megállapították, hogy tényleg betörés történt, de a tettest még nem sikerült elfogni.

— **Árellenőri titkárnak adta ki magát** Balmazújvároson Doma Nagy Pál ügynök és a kereskedőknél kifogásolta az árakat, majd közölte velük, hogy fizessenek elő a Budapesten megjelenő Kereskedelmi Közellátási Közlönyre, mert így úgyszólván naponta értesülnek az árakról és nem kerülnek tájékozatlanságuk miatt bajba. A kereskedők közül többen átadtak 10—10 pengő előfizetési díjat, de a lapot nem kapták meg. Feljelentést tettek az „árellenőri titkár" ellen és megadták pontos személyleírását is. A nyomozó hatóság az egri fogházban találta meg az ügynököt, aki beismerte, hogy a felvett pénzt saját céljára fordította.

Gyászrovat

Vitéz dr Kiss Antal kir. közjegyző, tart. honv. százados, az arany, nagy ezüst vitézségi érem, Signum Laudis a karlokkal, Károly csapatkereszt stb. kitüntetések tulajdonosa 49 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délelőtt 11 órakor lesz a köztemető díszravatalozó termeből a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Kunszentmárton. Dankó temetkezés.

Zavaczky Ferenc nyug. MÁV altiszt 75 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 4 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó termeből a római kat. egyház szertartása szerint. Lakás: István-út 26. Dankó temetkezés.

Simon Lajos honvéd, lakatossegéd 22 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután lesz a köztemető III. ravatalozó termeből. Lakás: Mezőhegyes. Dankó temetkezés.

Óbis Tibike 7. havában elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a köztemető III. ravatalozójából. Bartha vállalata végzi.

Köszönetnyilvánítás. Szeretett férjem és édesapánknak, dr Veress István ny. tanítóképzőintézeti igazgatónak a temetésén megnyilvánult részvétért, a ravatalára küldött koszorúk és virágokért ezúton is hálás köszönetünket fejezzük ki. A gyászoló család.

— **Éhségsztrájkban meghalt** Sarswati hindu kongresszusi vezető, kit tavaly augusztusban vettek fogságba. Az utóbbi időben éhségsztrájkba kezdett és ez okozta halálát.

— **Egymillió postacsomag németországi hadifoglyok számára.** A napokban Baselbe kereken száz vasúti kocsiból álló vonat érkezett, amely főképpen németországi hadifoglyoknak szánt postaküldeményeket hozott. A svájci postaigazgatóságnak egész kis hadseregnyi kisegítő személyzetet kellett alkalmaznia, hogy a körülbelül egymillió postacsomagot tovább szállíthassák. Mindezeket a csomagokat a svájci postaigazgatóság portómentesen továbbítja.

— **Nem jelentette be a szálastakarmány és kapásnövény készletét.** Bakóczy János gazdálkodó, Bethlen u. 24. szám alatti lakos. A debreceni rendőrség, mint kihágási bíróság a dr Papp Menyhért rendőrtanácsos, kihágási bíró által megtartott tárgyaláson 200 pengő pénzbüntetésre ítélte.

KÖZGAZDASÁG

Eladatlanul maradt sok áru a gyümölcs- és zöldségpiacon

Megjelent a cseme geszőlő 3.60-as áron

A debreceni gyümölcspiacon sok volt az áru a keddi vásáron. A forgalom élénk volt és mégis sok áru maradt eladatlan. Megjelent a piacon a csemegeszőlő, melyet kilónként 3.60-as árban adnak. A közönség nem nagy érdeklődést tanusított a szőlő iránt, inkább a sárgadinnyét vásárolták, volt bőven, az ára 60—90 fillér. Alma is bőségesen volt és az árak fajta és minőség szerint 70—1.60-ig váltakozik. A szilva 60—1.20, szép ringló 1.60 P. Szép, nagy körte kilója 2.00—2.80 P. A barack 1.40. A Csapó-utca két oldalán igen nagymennyiségű gyümölcs várta a késő déli órákban is a vevőt, de nem volt annyi vevő, hogy felvásárolni tudták volna a sok gyümölcsöt.

A Rákóczi-utcai zöldségpiacon is hasonló volt a helyzet. Sok volt a felhozatal és délben még halommal állt az áru az eladók előtt. Az árak a következők: paradicsom 60—80, borsó 120, zöldbab 70, káposzta 20—180, fokhagyma 4—10, vereshagyma csomója 20—30, kalarábé 10—40, zöldség csomója 24—40, paprika 4—12, burgonya 32, tengeri csöve 12—24.

A termelők és árusítók panaszkodnak, hogy ha a mostani áru elfogy és a szárazság tovább tart, nem lesz majd mit árusítani. Nagyon sok kertben az őszi érésű palánták kiszáradtak és a vetemény csak az olyan helyeken virul, ahol tavaly és azelőtt víz borította a földeket. A szabadföldi paradicsommal is nagy baj lesz, ha esőt nem kap. A földek öntözését nem tudják végrehajtani, mert drága a napszám és nem bírja a vetemény ára a napszámot. A kis konyhkertek, libakertek földjén még virul a vetemény, mert tudják öntözni, de a nagyobb telepeken már komoly veszélyt jelent a szárazság.

Két új rendelet egyes termények és termékek beszolgáltatásáról

A hivatalos lap mai száma közli a közellátásügyi miniszter rendeletét a beszolgáltatási kötelességbe beszámítható egyes terményeknek és termékeknek *beszolgáltatásra nem köteles személyektől való vásárlásának szabályozása tárgyában.* A rendelet hatlya alá tartoznak: búza, rozs, kétszeres, árpa, morzsolt és csöves kukorica, burgonya, bab, napraforgómag, tökmag, hízott sertés, legalább 20 kg élő súlyú beállítani való süldő, vágómarha, növendékmarha, vágóborjú, vágójuh, vágóbárány, baromfi, tehéntej, tyúktojás és gyaju.

A beszolgáltatásra nem köteles személy, ha ezekből a terményekből vagy termékekből vásárlásra jogosított kereskedőmegvételre ajáni fel *és jutalomra tart igényt*, köteles előzőleg a lakóhelye szerint illetékes községi elöljáróságtól, polgármestertől beszolgáltatási lapot igényelni. A beszolgáltatási lapot másra átruházni nem lehet *A jutalom 100 búzaegység után a hatósági ár egyharmadának megfelelő összeg.* A kereskedő a vásárlást köteles feljegyezni a beszolgáltatási lapra.

A közellátási miniszter egy másik rendelete a *természetbeni munkaber címén szerzett kenyérgabona beszolgáltatását és visszavásárlását szabályozza.* A rendelet szerint a mezőgazdasági munkavállaló természetbeni munkabér címén kapott kenyérgabonáját — annak állandó lakhelyére vasúton való szállítása helyett — a kereseti helyen vásárlásra jogosított kereskedőnek megvételre felajánlhatja és a Gabonaforgalmi Központ kirendeltsége által kiállított gabonautalvány ellenében abban a vásárlási körzetben, amelyben állandó lakhelye van, vásárlásra jogosított bármelyik országos vagy körzeti kereskedőtől az eladottnak megfelelő nemű és mennyiségű gabonát megvásárolhatja.

A mezőgazdasági munkavállaló a kenyérgabonát csak az ugyanabban a gazdaságban mezőgazdasági munkára szerződtetett *munkáscsoport megbizottja útján ajánlhatja fel megvételre.* A kereskedő köteles a kenyérgabonát a hatóság által megállapított termelői áron megvásárolni és a kiállított vételi jegyen »munkabérkereset átutalása« szöveget feltüntetni. A kereskedő a vételi jegy négy példányából az első és a másodikat a Gabonaforgalmi Központ illetékes kirendeltségének megküldeni, a negyediket pedig megőrizni tartozik.

Az eladó köteles a két darab vételi jegy ellenében a Gabonaforgalmi Központnak az állandó lakóhelye szerint illetékes kirendeltségétől *gabonavásárlási utalványt* igényelni, ennek kiállítása díjtalan. Mind a két rendelet a mai nappal hatályba is lépett.

Nem lehet hordót feketén forgalomba hozni

Dr **Radó Rezső** miniszteri biztos és dr **Varga Lajos** kamarai titkár rendkívül fontos tárgyalásokban vettek részt a miniszteriumokban és legutóbb az ipari anyaghivatalban. Az abroncsvas forgalomba kerülése körül észleltek olyan hibákat, amelyeket most sikerült közmegnyugvásra kiküszöbölni.

Az abroncsvasat — mint megírtuk — zárolták azzal, hogy a felhasználásra vonatkozólag kellő időben kiadják a végrehajtási rendeletet is. Ez most megtörténik és valóban olyan módon oldják meg a kérdést, amely kizárja, hogy akinek nincs szüksége hordóra, az csináltasson akár raktárt is és aztán feketén adja el, persze jóval drágábban.

A megoldás a következő: az abroncsvasat csak a hegyközségek utalványára adják ki. Ezeknek tanácsa viszont jól ismeri, hogy melyik igénylőnek milyen nagy szőlője, sőt mennyi hordója van, tehát a további hordószükségletét is ismerik.

A hegyközség tanácsa tehát kiadja majd az utalványt a szükséges számú hordóhoz való abroncsvasra. De ezzel még a szőlőtulajdonos nem vehet egy kiló vasat sem. Az iparosok érdekét is megvédik és az utalvány párját az abroncsot készítő kisiparosok kapják meg. A szőlőtulajdonosnak megmondják, hogy melyik iparos készíti el számára a hordót, a kisiparosnak pedig megjelölik, hogy melyik szőlőbirtokosnak csinálhatja meg a hordókat az utalványra kapott abroncsvasból.

Igy sem az iparos, sem a birtokos nem juthat felesleges vashoz vagy hordóhoz és egyszerre véget vetnek a hordó-feketepiacnak.

Egyéb vasárukra jegyrendszert vezetnek be és ez is pár napon belül megtörténik. A bútorrugót, patkó- és ráfvasat, szeget és drótot fogják jegyre kiosztani.

—ooOoo—

A haszonbérletbe (felesbérletbe) adott szántóföld után megállapított beszolgáltatási kötelesség teljesítésének szabályozása

A m. kir. közellátásügyi miniszter úrnak a fenti tárgyban kiadott 116.550—1943 K. M. számú rendelete alapján, az alábbiakat teszem közhírré.

1. §. 1. A haszonbérlő — a felesbérlőt kivéve — ha a haszonbérleti szerződésnél fogva a bérbeadó részére mezőgazdasági termények, vagy termékek kiszolgáltatására van kötelezve, a (2) bekezdésében meghatározott igazolás ellenében s a szerződés keretében a bérbeadó kívánságára legfeljebb az alábbi mennyiségeket köteles kiszolgáltatni: a) a bérbeadó háztartásához tartozó minden személy után 240 kg kenyérgabonát; b) annyi zsírt, amennyi a bérbeadó háztartásához tartozókat a zsírjegyre jogosultak fejadagja alapján megilleti, vagy a bérbeadó háztartásához tartozó minden 4 személyre számítva egy darab hízott sertést. Ha a háztartáshoz tartozók száma négygyel maradék nélkül nem osztható, a fennmaradó személyek részére is kiszolgáltatható egy darab hízott sertés; c) a gazdasági munkabér megállapításra általánosan kötelező új irányelvek jóváhagyása tárgyában kiadott 211.000—1943 F. M. számú rendeletben meghatározott mérték erejéig a bérbeadó által alkalmazott éves gazdasági cseléd és idény (sommás, hónapos) munkás természetbeni járandóságához szükséges kenyérgabonát.

2. A bérbeadó köteles az állandó lakóhelye szerint illetékes községi elöljáróságnak (polgármesternek) az előbbi bekezdés értelmében a haszonbérlőtől átvenni kívánt kenyérgabona, zsír, vagy hízott sertés mennyiségét bejelenteni, továbbá liszt- és kenyérjegy jogosultságáról az 1943 évi aug. hó 1. és 1944 évi július hó 31. napja közötti időre, zsírjegy jogosultságáról pedig hízott sertés átvétele esetében a sertés átvételének napjától számított egy évre, zsír átvétel esetében pedig a fejadag alapulvételével meghatározott időre lemondani. A községi elöljáróság (polgármester) a bejelentés tudomásulvételéül igazolást állít ki, amelyen feltünteti azoknak a személyeknek a számát, akik liszt- és kenyérjegy, illetőleg zsírjegy jogosultságukról lemondottak, továbbá feltünteti azt a kenyérgabona, illetőleg zsír, vagy hízott sertés mennyiséget is, amelyet a haszonbérlő a bérbeadónak kiszolgáltatni. — 3. Az előző bekezdésben említett igazolást csak olyanok részére szabad kiadni, akiket mint gazdálkodókat beszolgáltatási kötelesség nem terhel. Ez a rendelkezés nem terjed ki arra a bérbeadóra, aki kenyérgabonát az 1943 évben nem termelt. — 4. A bérbeadó a (2) bekezdésben meghatározott igazolást a kenyérgabona, illetőleg a zsír, vagy hízott sertés átvételekor a haszonbérlőnek köteles átadni. A nyilvántartó hatóság az igazolás bemutatásakor azt bemutatási záradékkal látj el és a kiszolgáltatott kenyérgabona és zsírmennyiségnek megfelelő, hízott sertés kiszolgáltatása esetében pedig az igazoláson feltüntetett minden személy után száz (100) búzaegységet számít be a haszonbérlő beszolgáltatási ktöelességének teljesítésébe.

2. §. A haszonbérlő köteles az 1 paragrafus rendelkezései alapján természetben ki nem szolgáltatható mezőgazdasági termények és termékek ellenértékét a bérbeadónak a hatóság által megállapított termelői áron készpénzben kifizetni.

3. §. Felesbérlet esetében, ha a bérbeadó ennek a rendeletnek hatálybalépésétől számított 15 nap alatt (tehát ez év augusztus hó 15-ig) az illetékes nyilántartó hatóságnak (gabona iroda, Dobozi átjáró, földszint) bejelenti, hogy felesbérletbe adott szántóterülete után megállapított beszolgáltatási kötelesség felének teljesítését magára vállalja, a bérbeadónak a szerződés értelmében természetben járó mezőgazdasági termények, vagy termékek kiszolgáltatása korlátozás alá nem esik. A bejelentésnek tartalmaznia kell a felesbérlő nevét és lakcimét, a felesbérletbe adott szántóterület fekvésének meghatározását, továbbá a beszolgáltatási kötelesség felerészben való teljesítésének vállalásáról szóló nyilatkozatot.

4. §. Ha a 3. paragrafusban meghatározott bejelentést az ott megállapított határidőig a bérbeadó nem tesz és a felesbérletbe adott szántóterület után megállapított beszolgáltatási köelesség felének teljesítését a bérbeadó terhére a hatóság nyilvántartásba nem vette, a felesbérlő által kiszolgáltatható terményekre és termékekre a 2. paragrafusban foglalt rendelkezések megfellően irányadók.

Egyebekben bővebb tájékoztatást a Budapesti Közlöny 1943 év augusztus 7-iki 176-ik száma nyujt. **Polgármester.**

Szerkesztői üzenetek

Hadirokkant. Levelében foglaltakat illetékes helyen tudomásra hozzuk.

SPORT

Jól állta meg helyét első mérkőzésén a DVSC kézilabdacsapata

Testvériség SE—Debreceni VSC 10:5 (4:3) Tatai út, Vez. Lugossy

A DEBRECZEN munkatársától

Kellemes napfényes nyári időben folyt le a mérkőzés a Testvériség sporttelepén. A két csapat a következő felállításban áll fel. DVSC: Vágó, Kapussy, Kertész, Héthy, Buna, Varga, Szabó, Fuszek, Nagy, Vitárius, Kiss I. — Testvériség: Káló, Solti, Gordos, Avarközi, Szabó, Puskás, Balocsay, vitéz Üveges, Remete, Bíró, Kolonics.

Rögtön kezdés után a Testvériség támad, de Vágó három izben remekül véd s a közönség tapsa elismerően csattan fel a ragyogó védések után. A harmadik percben Remete váratlanul elfut és éles bombalövéssel vezetést szerez csapatának 1:0 a Testvériség javára. Ellentámadás során Szabó a befutó Kisshez játszik, s lövése után megrezdül a háló 1:1. Kiss ujra remekül fut el és lövése már a második debreceni gólt jelzi 2:1 a DVSC javára. A gól felrázza a pestieket és a pompásan játszó Remete három góljával már vezetnek és csak a félidő utolsó perceiben sikerül 13-asból Kissnek gólt szereznie, 4:3 a Testvériség javára.

Szünet után a DVSC szépen adogat, de a kapu előtt a csatárok még szokatlanul viselkednek és ez annak az oka, hogy három debreceni gól érvénytelen lesállás miatt. Változatos mezőny játék, láthatólag jobbak a debreceniek, de támadásuknak nincsen eredménye. Ezzel ellentétben a Testvériség csak néha kerül át a DVSC térfelére, de ekkor a hatalmas alaku Remete ellenállhatatlanul tör kapura és újabb három gólt szerez. A gól után Buna helyére Kiss II. áll be. Nagy remek lövéssel szépit, de után a Bíró gólja már 8:4-re alakitja a mérkőzés állását. Remete, majd Nagy és végül Remete a félidő hátralevő perceiben a gólszerző és igy végeredményben a Testvériség együttese 10:5 arányban győz.

A mérkőzés után levonuló DVSC játékosokat a közönség lelkes éljenzésben részesíti.

A mérkőzésen remek küzdelmet láttunk, melyen mindkét csapat végig jól harcolt. A mezőnyben a debreceniek, kapu előtt ellenben a pestiek voltak jobbak és éppen ez volt a mérkőzés eredményére vonatkozóan a döntő tényező. Ha figyelembe vesszük hogy a DVSC együttesének ez volt az első mérkőzése, akkor csak az elismerés magas hangján szólhatunk teljesítményükről, mert idegen pályán, idegen környezetben becsülettel állták meg nagynevű ellenfelük ellen helyüket. Bebizonyitotta ez az együttes, hogy tehetséges játékosállomány van itt Debrecenben is és rövid időn belül szorgalmas munkával előkelő helyen fognak szerepelni a debreceni kézilabdázók.

Balogh Ferenc a DVSC kézi labdacsapatának vezetője az alábbi nyilatkozatot adta a mérkőzésről:

— A fiúk teljesitményével meg vagyok elégedve és bizok abban, hogy rendszeres edzéssel és szorgalmas, kitartó munkával hamarosan szép eredményeket fogunk elérni.

A DVSC együttesében Vágó a gólokról nem tehetett a mindvégig jól védett. Kapussy és Héthy közül inkább Kapussy volt a jobbik, de Héthy is remekül játszott. A fedezetsorban csak Varga játszott jól a másik kettő szürkén mozgott. A csatársor legjobbja Kiss I. és Nagy voltak. Kiss szédületes gyors, Nagy pedig technikás és rendkivül jól lövő csatár. Fuszek fáradhatatlanul dolgozott és ő is egyik hasznos tagja volt a csapatnak. Vitárius és Kiss II. törekvésükért érdemelnek dicséretet. Általában véve elmondhatjuk kellő edzés és kész egy jó együttes.

—ooOoo—

Kikapott a DVSC II. Ersekujvárott. A MÁV Összetartás csapata 4:2 arányban győzött a Sidlik, Tisza, Keskeny, Komlóssy Galambosi játékosokkal erősített NB III-as vasútas csapat ellen. A DVSC II. góljait Sidlik szerezte.

Rabbal már egész jó uton vannak a tárgyalások és a legujabb értesülések szerint a napokban Debrecenbe költözik a játékos. A DVSC vezetősége a Rabért járó váltságdíjat már el is vitte Ujvidékre és a vasárnapi szatmári mérkőzésen a DVSC csapatában Rab feltétlen fog játszani.

Berecczel kapcsolatosan az az ujság, hogy egyelőre még a vezetőség és a játékos nem egyezett meg. Reméljük azonban, hogy még a hátralevő pár nap alatt elintéződnek a játékos és a vezetőség között levő differenciák és Berecz ujra a lila-fehéreknél rugja majd a labdát.

A levente labdarugó döntők során a Püspökladányi LE csapata a budapesti VII. kerület LE együttese ellen Budapesten 3:0

arányban győzött. A lelkes ladányi együttes így továbbjutott az országos bajnokságban. A többi lejátszott levente döntők eredményei a következők: Beregszászi gimn.—Ipolysági LE 3:0. Kalocsai tanítóképző—Csurgói LE 3:2. Szombathelyi LE—Győri LE 1:0.

Berzi, az Ujpesttől átvett csepeli csatár inszakadást szenvedett. Most a debreceni szurkolók örülnek, hogy annakidején nem vette meg a DVSC az ujpesti játékost, mert Berzékinek volt régebbi sérülése, mely bármikor kiujulhat. Most ez rögtön az első mérkőzésen be is következett és Berzi bizony hosszú ideig lesz harcképtelen.

Molnár, a DVSC és Bocskai volt játékosa, a népszerű „Gyökér", a SZAC öreg csapatában játszott vasárnap és 2:0 arányban győztek. A SZAC együttesében kivüle még Dudás, Kohut, Vallner, Kiszely, Fehér és Mayer játszott a régebbi nevesebb játékosok közül.

Vörös, a szegedi AK játékosa még mindig nem jelentkezett az egyesületében. Ugylátszik Vörös végérvényesen el akar jönni Szegedről csak még azt nem tudni, hogy hova... Lehet, hogy talán Debrecenbe.

A DVSC tegnap nagy edzést tartott, melyen Szilágyi kivételével megjelentek az első csapat összes játékosai. Az edzésen a játékosok jól mozogtak. Szilágyi sérülése miatt hagyta ki a keddi edzést.

—ooOoo—

Befejeződtek a tekeverseny küzdelmei

A Városi Adóhivatal alkalmi Tekéző Egyesülete rendezésében nagy siker mellett fejeződött be a városi tekeverseny. A pénzügyi kuglizóban megjelent dr **Vajthó Lajos** miniszteri tanácsos, m. kir. pénzügyigazgató, mint a pénzügyiek közszeretetben álló elnöke A Postás SE részéről dr **Rácz Kálmán** elnök betegsége miatt képviseltette magát, a Szárnyaskeréktől **Molnár József** elnökkel élén népes küldöttség, a Homokkerti R. Kath. Népszövetséget **Takács János** elnök képviselte — míg a rendező egyesület, a Városi Adóhivatal részéről dr **Szabó József** ellenőr, **Rácz József** I. o. adótiszt, csapatkapitány jelentek meg.

A vigaszversenyek befejezése után vette kezdetét az ünnepélyes díjkiosztás és a záróünnepség. Az ünnepséget dr **Szabó** Lajos városi tb. tanácsnok nyitotta meg s üdvözölte a megjelent vezetőségi tagokat s bejelentette, hogy dr **Balla Bertalan** városi tb. főjegyző szabadságon lévén, így ezen szép ünnepségen nem vehet részt. Szeretettel köszöntötte a versenyzőket a nyerteseket, valamint a helyezetteket Megemlékezett arról, hogy a szeretet szálai kötik össze a verseny zőket a sport szellemében.

A helyezettek vigaszversenyében: 1. Molnár Sándor Pénzügy versenyzője 22 fa. 2. Faragó Gábor Szárnyaskerék 21 fa 3. vitéz Deli Sándor Pénzügy 21 fa.

Itt kell megemlíteni, hogy Pallás Lajos, a Postások kiváló versenyzője is 21 fával lett helyezett, azonban a szabályok szerint sorsolás útján állapíttatott meg a sorrend..

A vigaszversenyben: 1. Bódy Sándor Pénzügy versenyzője 21 fával, 2. Legoza Gergely Szárnyaskerék 21 fával. 3 Buday Gy. Szárnyaskerék 19 fával. 4. Smill Mihály Pénzügy 18 fával; 5 Nagy Károly Adóhivatal 17 fával. 6. Szabó János Szárnyaskerék 17.

Itt is sorsolás utján lett megállapítva azonos eredménynél a helyezés.

A versenyzőkhöz **Nagy József** segédhivatali igazgató intézett szép beszédet. Majd az ünnepséget dr **Vajthó Lajos** miniszteri tanácsos meleg szavakkal zárta be, egyidejüleg átadta a Városi Adóhivatal csapatának a Pénzügy egyesületének érmeit azért a nagy sportteljesítményért, amit a verseny rendezésével a Városi Adóhivatal végzett. A Pénzügyi Egyesület mindenkor szivesen látta vendégül az egyesületeket.

A csapat-vigaszversenyt, melyet a Homokkert és Városi Adóhivatal csapatai vívtak, a Homokkert csapata nyerte 8 fával. A hivatalos záróünnepséget összejövetel követte, melyen elsőnek **Rácz József** I. o. adótiszt üdvözölte a megjelenteket, a sport nagyszerű összefogó erejéről szólott, megemlékezett azokról a sportbarátokról, akik a verseny sikerét tiszteletdijakkal elősegítették. **Molnár József** a résztvevő egyesületeket köszöntötte, üdvözölte **Harsányi Alfrédet,** a Pénzügyiek kiváló lelkes csapatkapitányát, aki példaadóan munkálkodik a sport érdekében, vitéz **Hiripi Ferenc** szép beszéde után dr **Vajthó Lajos** elnök fejezte ki örömét a tekesport fejlődése felett, kiemelte a társegyesület, a Városi Adóhivatal érdemeit a rendezésnél kifejtett munkában. Köszöntötte a megjelent hölgyeket, akik veröfényessé tették e kis ünnepséget. **Harsányi Alfréd** a bírói tiszt ellátásáért **Boldogh Gyulának** mondott köszönetet és ezzel a kitünően sikerült összejövetel véget ért. PS.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGÁNNYOMOZÓ

GALOCSY legrégibb magánnyomozó megfigyelései nyomozásai díszkrétek, ereményesek. Zöldfa u. 3. szám Telefon: 28-72. 931 9. 3.

JÁNOSSY magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel, Virág u. 21, telefon: 23-78. 54—764 11. 9

LEVELEZÉS

RONI! Jó kislány legyél Panaszt ne halljak rád. Egyél mindent és vigyázz Anyura. Csókol Apucikád. 51—1420

Alkalmazást nyer férfi vegyes

ELÁRUSITÓ kocsis, kisegítő munkás azonnalra felvétetik, Teleki u. 100. 2—772

IRODASZOLGÁT egészséges erös ügyes, gyors embert, eljárásokra és iroda takarításra felvesz a Takarékosság Rt. Deák Ferenc u. 6. 2—1407

KENYÉR kihordónak kocsira, hajtani tudó ügyes fiatalembert felveszek, Nyil u. 79. 2—1469

EGY 14—15 éves fiú napszámosnak felvétetik, Kassa út 35. 2—1462

ZSÁKOLÓ munkásokat felveszünk. Sárréti Árúraktár, Délisor 19 (ekegyár). 2—1472

UJSÁGKÉZBESITŐT lehetőleg kerékpárral, a vágóhid környékére —, azonnal felvesz a kiadóhivatal. Jelentkezés reggel 8-ig, vagy délután 4 órától. 2—1471

CIPÉSZMUNKÁSOK zicemunkára felvétetnek, Miklós u. 40. 2—1194

IRODAI

ELŐKELŐ budapesti részvénytársaság nyíregyházi fióktelepe részére keers irodai gyakorlattal bíró keresztény tisztviselőt, vagy tisztviselőnőt. Cím a kiadóban. 32—804

IPARI

FODRÁSZ segéd állandó munkára felvétetik, Lusztig, Pásti u. 2. 33—1395

KERÉKGYÁRTÓ segéd relvéttetik állandóra, magas fizetéssel, ellátással, Rntal Ferenc, Konyár. 33—1468

MAGYAR és német szabósegédek felvétetnek Oboczki, Baranyai u. 12. sz. 33—1188

KIFUTÓ FIU

KIFUTÓFIUT ügyeset komolyat, jó családból valót, eljárásokra és iroda takarításra felvesz a Takarékosság rt. Deák Ferenc u. 6. 49—1406

KIFUTÓT, fiatalt felvesz Szilágyi füszeres, a vámospércsi sorompónál, Baranyi u. 42. 49—1435

ÜGYES kifutót felveszek Szöllősi füszerüzlet Bujdosó u. 34. 49—1455

Alkalmazást nyer nő vegyes 4

KÖZÉPKORU szállodai takarítónőt azonnal felvesz „Éden" szálloda. 4—1421

MUNKÁS lányok felvétetnek Oboczki, Baranyi u. 12. 4—1189

IRODAI

KERESKEDELMI iroda gyakorlott keresztény gyors- és gépírónőt keres. Ajánlatot „Kitünő állás' jeligére a kiadóba kérünk. 34—1475

IRODISTANŐ kevés iskolával is ajánlkozhat, jeles bizonyítvány előnyben „Gyors gépíró keresztény" jeligére a kiadóba. 34—1199

KERESKEDELMI nő

TRAFIKBAN jártas kisegitő lányt keresek azonnalra, Cim: Arany Bika trafik. 31—1191

IPARI nő

HÖLGYFODRÁSZ kisasszonyat és tanulóleányt felvesz Bíró, Rákóczi-u. 24. 35—901

HÖLGYFODRÁSZ segédlányt teljes ellátással, vagy fixfizetéssel felvesz Ignáth Imre fodrászmester, Hajdúböszörmény, Ujvárosi út 7. sz. 35—735

SEGÉDLÁNYOKAT elsörendü angol-francia munkást, kézilányt, tanulót felveszek, állandó munkára, Szathmári varroda, Baltazár u. 8. 35—1173

ÖNÁLLÓAN dolgozó hölgyfodrász kisaszony heti 40 P, vagy havi 140 P és teljes ellátással, azonnal belépheti 15-ig. Szönyi, Sámsoni út 48. 35—1382

SEGÉDI munkakörben középiskolát végzett leány, könyv és papírkereskedésben elhelyezkedhet, Csillag, vármegyével szemben. 35—1437

KISZOLGÁLÓ kisasszonyt azonnalra felveszek, Sántha cukrász 35—1453

TANULÓ LEÁNY

ÜGYESKEZÜ tanulólány fizetéssel felvétetik kézimunkázó előnyben, fehérnemü varroda, Csapó u. 24. 63—1008

NÉGY középiskolát végzett leány, könyvkereskedő tanulónak felvétetik, Springer fotoüzletében. 63—1445

HÖLGYFODRÁSZ tanuló leányt, fiút felvesz Biró Kálmán fodrász, Piac u. 58 64—1196

KIFUTÓ LEÁNY

KIFUTÓLÁNYT, ügyeset, komolyat, jó családból valót eljárások ra és iroda takarításra felvesz a Takarékosság Rt. Deák Ferenc u. 6. 47—1405

Háztartási alkalmazott MINDENES

PERFEKT mindenes főzőnő, két személyhezrendes fizetéssel 15ére felvétetik, Fáy, Piac u. 71. sz. II. 30—1463

FŐZNI tudó mindenest keresek azonnalra, kis családhoz, Cim: Poroszlay út 14 sz. 30—1190

JÓ bizonyítvánnyal mindenes felvétetik, Werbőczy u. 2. I. 3. a. 30—1465

SZOBALÁNY

SZOBALÁNYT jó bizonyítványokkal felveszek mielőbbi belépéssel, Rákossy Jenő u. 4. III. em. 6 ajtó. 60—1422

BEJÁRÓNŐ

BEJÁRÓNŐ, lány, vagy asszony azonnal felvétetik, Bethlen u. 54. 8—1473

ALKALMAZÁST KERES nő

PERFEKT főző, szorgalmas, tiszta, középkorú, jómegjelenésü nő, házvezetőnőnek ajánlkozom, vidéki birtokra is, Bercsényi u. 10. 3—1441

ÜZLETI AJÁNLAT

SIRKÖVEK, müköből és terméskőből, mészsalak gyümölcsösök részére és pirossalak, kerti utakra kaphatók a debreceni mükögyárnál, Fürdő u 2. sz. 67—279 vv.

VARRASSON a Tüdy szalonban, nálam választott műrostmentes v hozott anyagból, izléses ruhája lesz. Rákóczi u. 11. sz. 67—998 8. 10.

TANKÖNYVEK az összes iskolák részére kaphatók, hiányzók előjegyezhetők, Springer könyvüzletében. 67—1444

CIÁNOZTASSON Csala ciánozó vállalattal. Lakásvizsgálások felelősséggel Rákóczi u. 9., telefon: 14-27 szám 67—269 10. 13

HASZNÁLT órákat veszek, javítok, eladok. — Schiffmann Vendég u. 1 kisállomásnál. 1792 1. 8

SZORME bundákat javítok, alakitok, festek Veszek, eladok. Kóváry szücsmester püspöki palota 1. 31. 593 1. 31

CIANOZ vizsgal, zsiszikteienit felelősséggel Kiss, Méliusz-tér 7 Telefon: 14-30. veréstemplomnal. 606 11 4.

ÜZLETI KERESLET

GYÜMÖLCSÖT napi áron vásárol Szaplonczayné konzervüzem Acél u. 9. 66—1580 9 13

TOLLAT legmagasabb napiárban vesz Hangya tollgyüjtő telep, József kir. herceg u. 71. 66—1428

OKTATÁS

DR NAMÉNYINÉ gyorsíróiskolájában, gepiróiskolájában állandó tanfolyamkezdés. Batthyány u. 1. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Debreceni tankerületi királyi főigazgatói engedély száma: 6475/1941.—42. 785 9. 26.

ÉKSZER ARANY, EZÜST

ARANYAT, ezüstöt és brilliánsat napi árban vesz Szelecsényi óra- és ékszerkereskedő, Sas u 2. sz. 1856 8. 25

MIELŐTT arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelecsényi óra- és ékszerkereskedőnek, Sas u. 2. 1857 8. 25

HANGSZER

JÓHANGU rövid zongorát keresek megvételre. Ajánlatokat „Zongora" jeligére a kiadóba kérek 28—394

ZONGORA hangolási munkát, kitűnő képzettséggel vállalok Vargyas Nap u. 17. vidéken is. 28—624 5. 3.

BÚTOR

NINCSEN fényes kirakatunk, bútort olcsón adunk, Piac u. 71. szám, udvarban, Brilliné. 9—1381 10. 4.

HÁLÓSZOBÁK, íróasztalok, egyéb bútorok, olcsó áron, Eötvös u. 66. bútorüzletbe. 9—1428 8. 27

ALIGHASZNÁLT modern kombinált szoba eladó Megtekinthető 8—12 óráig, Szent Anna u. 22. első ajtó. 9—1460

KONYHABUTOR, új modern, olcsón eladó., Hatvan u. 42. asztalosnál. 9—1192

MODERN háló és konyhaberendezések állandóan raktáron. Megrendeléseket vállalok, pontosan szállítok, Ujfalussy Sánlor, Bethlen u. 56. 9—1470 9. 11

HESZNÁLT bútorokat irodaberendezést, wertheimkasszát, üzletberendezést magas áron veszek, Verő, Csapó u. 10 sz. 9. 10. 1971

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR, GÉP

KERÉKPÁRT, varrógépet, gramofont, szakszerüen javít Roboz és Hamer, Piac u. 8. 545 8. 12.

PRIMA állapotban levő ötszázas motorkerékpár új gumikkal eladó. Eötvös u. 14. 7—714

PORSZIVÓ, gramofon, lemezek vétele, kölcsönzése, veszek motort, kerékpárt, varógépet, Soltész, Kálvin-tér 2. 7—144 10. 31.

ENGEDÉLYEZETT Chrisler autó, kisfogyasztású, csukott, 5 személyes, prima új gumikkal sürgősen eladó. Megtekinthető MATEOSZ-ban, telefon hívás: 13-91. 7—1385

OLDALKOCSIS motor kerékpárt bérfuvarozásra keresek, telefon: 27-60. szám. 7—1474

VASESZTERGAPADOT, marógépet, osztófejet hengercsiszolót s szerszámgépet, varrógépet, kerékpárt, gramofont veszek, javítok, Király, Royal épület. 7—1200

KIADÓ ÜZLET, MŰHELY, RAKTÁR

SZÁRAZ nagyobb raktárhelyiséget keresünk esetleg több részletben, 8—10 vagon csomagolt száraz árú raktározására. Ajánlatokat „Nagyvállalati raktár" jeligére kérjük a kiadóhivatalba leadni. vv 41—679

LAKÁSCSERE

KETTŐSZOBÁS régi bérü, minden komforttal (víz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott lakásomat elcserélném ugyancsak kerti három, vagy 4 szobás, komfortos lakással. Cím a kiadóban 1462 vv

ELCSERÉLNÉM kettőszobás komfortos lakásomat, 3—4 szobás, komfortossal. Érdeklődni :Piac u. 32. bútor üzlet. 53—774

UTCAI, szoba, konyhás, fáskamarás lakásomat hasonlóval elcserélném, Pest, vagy Pest környékén. Cim a kiadóban. 53—1433

KÖZPONTBAN egyszoba, előszoba, konyhás régibérü lakásom elcserélném háromszobás, s komfortossal, lehet villa lakás is, Kigyó u. 53. füszerüzlet. 53—1429

ELCSERÉLNÉM szép egy szoba, konyha, sápjzos lakásomat kertségben levő ugyanilyenért, vagy előszobásért, Lorántffy u 6. sz. második ajtó. 53—1414

LAKÁST KERES

KERESEK szeptember elsejére két szoba, komfortos új bérü lakást, Vajna gazdasági felügyelő, Kardos u. 27. szám, telefon: 27-30. 52—1369

EGY, vagy két szobát, bútorral, vagy bútor nélkül, konyha és fürdőszoba használattal keresek, szeptember 1-ére, Vajna gazdasági felügyelő, Kardos u. 27. sz telefon: 27—30 52—1370

KIADÓ LAKÁS egy szobás

KIADÓ egy hálószoba belvárosban annak, aki a berendezést megveszi, fürdő van, 800 P. Uri kényelem jeligére a kiadóba. 45—1384

ELVESZETT

FEHÉRNYELÜ kockás szürke női ernyő elveszett. Jutalomért Werbőczy u. 4. III. e. 5. alá kérem. 13—1456

ELVESZETT egy használt félcipő. Kérem a becsületes megtalálót juttassa el Kigyó u. 28. alá, ahol jutalomban részesül. 13—1457

BALLA János kenyérjegye elveszett. Megtalálóját kérem rajta levő cimre küldje el. 13—1440

CSEREÜZLET

SZAPPANNAK való zsírt szappanra becserélek. Pál János szappanosmester, Kölcsei u. 8. 634. 11. 19

KÁLYHA-TÜZHELY

FOLYTONÉGŐ kályhák, egyik fafütéshez, eladók. Hadik u 20. hétfőtől délutánonként. 48—481 vv.

GYERMEKKOCSI

KÉT jókarban levő mély gyermekkocsi eladó. Megtekinthető déli 2 óráig, Hatvan u. 21. 27—1451

ÉPITKEZÉSI ANYAG

ELADÓ 140x150 új iker egy kisebb ablak, egy üvegajtó. Klapka u 29. 20—1461

NYOLC méteres téglaépület cseréptetővel, lebontás céljára eladó. Érdeklődni szerdán délután 2—7-ig. Cím a kiadóban. 20—1454

HASZNALT ruha — cipó 69

TISZTAGYAPJU férfidressz, nutriabéléses fínom városi bunda eladó Csapó u. 78 I jobbra. 69—1446

BÉKEBELI imprimé kosztüm, tiszta gyapjú női dressz, 37-es női barna cipő, gyermekholmik eladók, Károly Ferenc József út 3 B. 69—1198

OLCSÓ sötét gyapjúöltöny, új pilóta-öltöny, jókarban levő egyenruhák eladók. Borovszkynál, Csapó u. 98. 69—1197

JÓKARBAN levő barna szür eladó. Cim a kiadóban. 69—1459

INGÓSÁGVÉTEL vegyes

ÖTVEN—HATVAN méter horgany pléhből készült ereszcsatornát keresek megvételre — Cím a kiadóban. 37-255

PLAFONVENTILLÁTORT megvételre keresek. Cim a kiadóban. 37—761

ÖTVENKILÓS használt és új papírzsákokat veszek. Weisz Bertalan Hatvan u. 8. 37—1466

GAZDASÁGI ESZKÖZ

MEZŐGAZDASÁGI gépeket, eszközöket, alkatrészeket, elad, vásárol vitéz Nagy János, Hatvan u. 41. 24—1565 9. 3.

ELADÓ HÁZ

HÁZ, új téglaépület, háromszoba, összes mellék helyiségekkel, 150 öl gyümölcsössel, villamos öt perc, eladó. Értekezés dr Brück, Piac u. 77. 17—1068

HÁZ új téglaépület, három szoba összes mellék helyiségekkel, 150 öles gyümölcsössel, villamoson öt perc, eladó. Értekezés: dr Brück, Piac u. 77. 1386

ELADÓ Boldogkerten családi ház, gyümölcsössel. Érdeklődni: Hunyadi u. 18. délután 3 órától. 17—1439

KABÁN 354 alatt 431 négyszögöl telkes ház, gazdasági melléképületekkel 12 ezerért eladó 17—1442

ELADÓ HÁZHELY

ELADÓ Lajos királytérnél 490 négyszögöles telek, egyszobás, mellékhelyiséges lakással. Értekezni Csapó u. 63. vagy Csapó u. 8 16—1464

ELADÓ ÁLLAT

TISZTA, faj. fekete puli kutya eladó Szent Anna u. 36. Szilossy 14—1458

BELGA süldők eladók. Német u. 57. 14—1448

TÖRZSKÖNYVEZETT óriás belga anyák fiastól, süldők és bak nyulak eladók, Rokkantelep, Erdélyi u. 14. 14—1450

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA főszerkesztő-igazgató
Kiadja és nyomja a TISZANTULI KÖNYV és LAPKIADÓ R. T.
Felelős nyomdaigazgató: SZIGETHY KÁROLY